

ELŐFIZETES

HELYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
8-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, április 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- Összehívták a delegációkat.
- Zsélyi mérnök ismét lezuhant.
- A katonai törvénykönyv életbeléptetése.
- Az Adria hegemoniája.
- Szakolczay Lajos ünneplése.
- Flottatüntetés Mexikó ellen.
- Az uralkodó szolgálatában.
- Az ügyvéd merényítője.
- Feláldozta magát a gyermekeért.
- Negyedmillió szénbányász munka nélkül.
- A lángbaborult Magyarsáros.
- Tarkaságok.

Egy aradi jubileum.

Arad, április 15.

(Saját tudósítónktól.) Az ünneplés és ünnepeltetés minden szándéka és hirdetése nélkül jelenti az aradvármegyei gazdasági egyesület, hogy május 3-án ötvenedik rendes közgyűlését tartja. De ez a kerekasztal-ünnep nélkül is jubilaris alkalmat jelent, a melyet kár lenne a nélkül tovabocsátani, hogy a nagy hivatású egyesületről és annak érdekes multjáról rövid méltatás ne történjék.

Az egyesület tulajdonképpen idősebb egy félszázadnál. Az alapításának gondolata az abszolutizmus alatt, 1860-ban fogalmazott meg. A következő év január 30-án adta meg a helytartótanács az engedelmet az egyesület alapítására. A szervezők az *Alföldi gazdasági egyesület* címet szánták neki, ezt azonban a helytartótanács kifogásolta s így lett a cím: *Aradi gazdasági egyesület*. (Az „aradmegyei” szót később, Vásárhelyi László elnök-

ségének idején vette címébe az egyesület). 1862. február 7-én volt az alakuló közgyűlés, amelyen elnökül Zselenski László grófot, az egyesület ez idő szerinti elnökének, Zselenski Róbert grófnak atyját választották meg. Alelnökök: Atzél Péter és Rózsa Nándor, pénztáros pedig Tedeschi János, Tedeschi Viktornak, az aradi kereskedelmi testület elnökének atyja.

Az egyesület e szerint ötvenkét esztendő, a rendes közgyűlések sorrendjében azonban az ideje az ötvenedik. Az alakulás alkalmával a fő célja a mezőgazdasági érdekek védelme volt, de e mellett működésének programjába be foglalta az ipart, a kereskedelmet, sőt az irodalmat és a kulturát is. Az egyesület kilenc szakosztályt alakított, a melyek közül megemlíteni érdemes: „4. Bányászat vasipar.” „6. Kereskedelem, hitel, pénzügyviszonyok, közlekedési és biztosítási ügy.” „7. Technika, kézmű, gyáripar.” „9. Irodalom, tudomány, művészet, egészség- és nevelésügy.” Azonban már a fennállás éveiben, főképp, mert a mellék-ágak művelésére, védelmére külön testületek alakultak, az egyesület csak a vármegyei mezőgazdasági ügyeivel foglalkozott. E mellett azonban megpendítette az *arad-körösvölgyi vasut* tervét, a melynek érdekében az egyesület megbízásából *Nachtnébel* Ödön emlékiratot dolgozott ki.

Zselenski László halála után Atzél Péter lett az egyesület elnöke. Ugyanekkor, 1867-ben *Nachtnébel* Ödönt választották meg a gazdasági egyesület

jegyzőjének, a kiról följegyzik az egyesület krónikái, hogy „1867-től 1878-ig *fizetés nélkül* intézte az egyesület irodai és számadási ügyeit, a miért neki 1875-ben köszönetet szavaztak.”

Mikor Atzél Péter a várnegye főispánja lett, az egyesület élére Zselenski Róbert gróf került; alelnökök lettek *Vásárhelyi Béla* és *Gaal Jenő* dr., az aradi kereskedelmi és iparkamara első titkára. Az érdek-ellentétek, amelyek azóta a kereskedelmet és ipart a mezőgazdaságtól elválasztották és a melyek egy időben heves harcokban törtek ki, akkor merőben ismeretlenek voltak. Így azután senki se talált benne föltűnőt, hogy később, mikor *Vásárhelyi László* lett az egyesület ügyvezető-elnöke, a titkári teendőket az aradi kereskedelmi és iparkamara titkára *Marschall Lajos* dr. látta el.

Amikor az egész országban kibontakozott a harcos agrarizmus, az Aradra a gazdasági egyesülethez is leküldte a maga emberét. Ez *Laehne Hugó* volt, (ez idő szerint függetlenségi képviselő) aki *Vásárhelyi László* elnöksége alatt lett az egyesület titkára, majd igazgatója. *Laehne* kiváló szervező talentum volt, a kinek ideje alatt fölélenkült az egyesületi működés, — de a sikereknek erős árnyoldalai voltak. *Laehne* megrakta a vármegye községeit fogyasztási szövetkezetekkel, a melyek nagyobb része életképtelennek bizonyult, részben azóta el is pusztult; gabona-

Művészbecsület.

írta: Karinty Frigyes.

I.

Az író harmadik hete dolgozott a drámán. Három hete visszavonultan élt, nem érintkezett senkivel; a betrány, ami ezt a kényszeredülést előidézte, nagyon alkalmasan érkezett, irodalmi szempontból. Egyébb szempontokból egészen úgy hatott az íróra, mint ahogy akármilyen közönséges emberre hatott volna. Mikor az emlékezetes estén a nagy étterem asztalánál megjelent az oroszánvadász és szó nélkül karonfogta a sárgahajú nőt, egyébiránt jogos és régi tulajdonát, miközben a megrendült író kezfejjel megütötte: — akkor az író egy pillanatra azt az egyszerű és elemi mérgeledést érezte, amit gyerekek tapasztalnak, ha egy erősebb fiú elveszi a vajaskenyert. Látna a nő remegését, hirtelen úgy jött, hogy mérgeesen kiöltse nyelvét az oroszánvadászra és hangosan kihirdese: igenis, a sárgahajú nő magától eljött hozzám és enyém volt, maga pedig egy oktan és bornirt barom, akárhány embert lőtt már agyon párbajban, maga, maga szarvasmarha.

De mindezeket nem tette, szépen, egyedül elment sétálni, sétált a Dunaparton és állagyuult. Bolond fejével egyszerre rájött, hogy milyen jó egyedül sétálni. A munkások zsáko-

kat vittek, a Lánchid halkan remegett az-ében — és a Lánchid felett közepén, egy pillér fölött, váratlanul, remegő izgalomban és még félénk ujjongással találkozott lelkével a Téma. Először csak halvány körvonalait látta meg, tul. a Jánoshegy sötét rajzában, aztán döbbenve elálló szívveréssel ismerte meg a gondolat kemény magvát, melyet e hangulatködösen emelt ki a mélyből. Mire lefeküdt, az egész dráma fel volt építve felvonásokkal együtt.

Másnap aztán megtette azt a szépen fogalmazott és hibetetlenül lovagias nyilatkozatot a segédek előtt, hogy így meg úgy, ónagyságát mindig tisztelte, igényt nem támasztott reá soha és szívesen verekszik érte, de kijelenti egyuttal, hogy az oroszánvadász felbátorodását maga is jóhiszeműnek és tévesnek bár, de jogosnak tartja. Ezután következett az oroszánvadász heves bocsánatkérése és az író körül csend lett. Lehet, hogy mások is sejtették, ő maga biztosan tudta, hogy egyszerűen gyáva volt és félt a haláltól. Valószínű, hogy a nő is így tekintette az elintézést, kitűnő nemi ösztönével megszimatolta, nem tért vissza titokban sem, az író jól tudta, hogy megveti, mert nem akart meghalni érte. És osodálatos, erre a megismerésre, bár a nőnek igaza volt, az író valami nagy nyugalom fogta el. Kissé csodálkozva, de könnyedén megállapította magáról, hogy tehát ő gyáva és így nem is érdemel nőt.

Ezekben a napokban sajátmagáról bizonyos objektív közönnyel gondolkodott: lírai élete nem érdekelte. Egész lelkét és minden képzeletét a Téma rabolta magának, önkívületben élt. Lázás kezei sebesen és nyugtalanul babráltak a mese nehéz anyagában, — utcán, éjféln, az ágyban, hirtelen jött rá, felugrott, szobájába futott, egy szót, egy mondatot írt le, egy színt rakott fel idegesen. Így alakult a Dráma, — keze-lába lassan, simán, kemény és nyugodt formákban bujt elő a kusza és zavaros anyagból. Egyik szál szűlte, húzta a másikat, — egyetlen szál összefogott mindent és kacskaringós vonalaiban selyemgubót gönbölyített lassanként az író feje köré. A gubó egyre sűrűbb és nehezebb lett, de ő fogta a szálát, nem engedte ki a kezéből, mert újra kell kezdeni, ha egyetlen ponton elszakad. Egy nap lelkendezve futott fel szobájába. Egy képet látott meg utközben, emlékei közt kutatva újabb színekért, — egy jellemző és éles vonást, mely alkalmas volt, hogy a dráma gondolatát plasztikusan, keményen hozza a háttérből.

Három óra alatt, gyors lelkendező szavakban írta meg ezt a jelenetet: az író, önmaga áll a hidon, szemben a lemenő nappal. Egy embert huznak ki a vízből. Megjelenik az asszony. Most ama kegyetlen és borzongató párbeszéd következik, — kiderült, honnan jött az asszony és hogyan. És mindennek dacára, az

raktár-szövetkezeteket kezdett szervezni, és minden téren érvényesítette és kiélezte a kereskedő-ellenes tendenciát. Hogy ez az irány csupán Laehne Hugó személyéhez fűződött, mutatta, hogy maga Vásárhelyi László, az elnök Pécskán, a melynek országgyűlési képviselője volt, nem engedett fogyasztási szövetkezetet alapítani, — és igazolta az, hogy mi helyt Laehne Hugó képviselővé választatván, elkerült az egyesületi adminisztráció éléről, ez az agresszivitás egyszerre megszűnt.

Ez idő szerint, Zselenszki Róbert gróf elnöksége mellett Vásárhelyi Józsi, a kiváló, mély tudású mintagazda az igazgató-elnök és Ipolyi Keller Iván az ügyvezető-titkár. Vezetésük alatt, a nélkül, hogy az egyesület iránt való érdeklődés megcsappant volna, a működés visszatért annak valódi medrébe. Az egyesület élénk munkát fejt ki. Arad vármegye mezőgazdasági termelésének belterjesebbé tétele, állattenyésztésének fejlesztése és nevelése körül; Aradvármegyének és a városnak véleményadó testülete mezőgazdasági, és állattenyésztési kérdésekben, és az országos gazda-testületek működésében szintén kiváló, súlyt jelentő része van. Ha jubileumot nem is ül: az ötvenedik rendes közgyűlés alkalmából az aradi és aradvármegyei társadalom bizonyára kegyelettel gondol a közélet ama nagyjaira, akik az egyesület javára áldozták ideális rajongásukat és önzetlen munkájukat, és egyöntetű rokonszeggel üdvözli azokat, akik ma irányítják a gazdag egyesületnek széleskörű produktív működését.

A román tárgyalások a szebeni zsinat előtt. Nagyszébenből jelentik: Metianu János metropolita érsek e hó 26-ikára ülésre hívta össze a görög keleti zsinatot. A zsinat egyházi folyó ügyeket fog tárgyalni és érdekessége lesz az az interpelláció, amelyet — mint a Romanul mai száma is jelzi — a zsinat egyik világi képviselője fog tenni amiatt, hogy a Telegraful

Roman füzetbe gyűjtve pedig Metianu metropolita kívánságára kiadta Tisza István grófnak a román paktum ügyében mondott beszédeit.

A német kancellár Olaszországban. Berlinből jelentik: A B. Z. milánói távirata szerint Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár tegnap délben inkognitó Mantuába érkezett a Veronából jövő gyorsvonattal. A kancellár a híres herdegi palotába ment, ahol Paccioni professzor fogadta, aki az épületet restaurálta. Azután megtekintette a város néhány érdekes középkori épületét. Este tíz órakor Bethmann-Hollweg folytatta útját Brindiziba.

Az Adria hegemoniája.

(Az abbáziai tanácskozás tárgya. — A szerb kikötő kérdése.)

Távirati tudósítás.

Bécs, április 13.

Berchtold gróf külügyminiszter Abbáziába való elutazása előtt kihallgatáson volt a királynál, hogy jelentést tegyen az abbáziai találkozással összefüggő kérdésekről. Berchtold gróf erre vonatkozóan Avarna herceg olasz nagykövettel is tanácskozott.

Abbáziából jelentik: A Neues Wiener Tagblatt levelezője jól értesült olasz részről a következőket tudta meg az olasz és az osztrák és magyar külügyminiszterek tanácskozásának tárgyáról:

Ausztria és Magyarország és Olaszország e két vezető államférfiának találkozása megadja a keresett alkalmat

egy sereg olyan kérdés megvilágítására, amelyekben a két állam érdeke találkozik. Ausztria és Magyarország s Olaszországtól kérvényezi az, hogy az Adria tengeren megtartsa az egyensúlyt.

A két államférfiu most kezdődő tanácskozásának is ez elv megerősítése a legfőbb célja. Meg kell vitatni azonkívül különböző kérdéseket, amelyeket csak másodrangu fontosságúnak lehet mondani, a melyek azonban együttvéve nagy jelentőségűek. Ilyen például a Duna-Adria vasut kérdése, a melyről el kell dönteni, vajon Valónánál, Durazzónál vagy még ész-

kibb irányban végződjen e. Ezzel bizonyos összefüggésben van

a szerb kereskedelmi kikötő kérdése.

Egy másik kérdés Albánia jövő fővárosának kérdése. Vilmos fejedelem ugyan ez időben Durazzóban székel, de azért Durazzo távolról sem főváros. Ez és még több ilyen csak másodrendű kérdés, a keleti vasutak kérdésének kivételével, a melyet szintén bevonnak a tanácskozás körébe és a mely különösen Ausztriát és Magyarországot érinti.

Az olasz jól értesült forrás távirati útján a Neues Wiener Tagblatt által jelentésére, hogy Vilmos császár látogatást tesz Bukarestben és Budapesten és a következőket mondotta:

— Ez a hír rendkívül nagy jelentőségű. Talán új orientálás kiinduló pontja lesz. Vilmos császár bukaresti látogatása mindenesetre csak erősíteni fogja a hármasszövetség tekintélyét a Balkánon.

Abbáziából jelentik: Macchio báró osztályfőnök ma délelőtt ideérkezett, hogy részt vegyen a politikai tanácskozásokon. Macchio báró holnap este visszautazik Bécsbe. Berchtold gróf közös külügyminiszter délelőtt tíz órakor meglátogatta San Giuliano márkít, hogy vele tanácskozzék.

Abbáziából jelentik: San Giuliano olasz külügyminiszter és Berchtold gróf ma délután fogadták San Giuliano szalonjában az olasz, magyar és osztrák sajtó képviselőit. San Giuliano, aki a német nyelvből is igen jártas, — Goethe fordítása kitűnő és ismert — német nyelven beszélt a magyar és osztrák újságírókhoz. Sajnálkozását fejezte ki, hogy nem tehet közléseket, egyes újságíróknak pedig interjú nem adhat, mert nem akarja a többieket megelőzni. Végül kifejezte, hogy milyen kellemes hatást tett rá Abbázia s az olasz újságírók előtt is hangsúlyozta azokat a kellemes impressziókat, amelyeket a fürdőhelyen szerzett. A külügyminiszter ezután Abbázia polgármesterét fogadta, aki előtt olasz nyelven fejezte ki elragadtatását a fürdő szépségei felett. A polgármester ezután Berchtold grófhhoz ment, aki élénken érdeklődött a fürdőviszonyok iránt, majd a két külügyminiszter együtt fogadta Spinosicset, Abbázia reichsrati képviselőjét.

elszédő tömeg után, együtt mennek el, sirva és remegve mennek egymástól, a művész lakására: — és kiderült, hogyan lett akkor is, először, az övé.

Letette a tollat, felugrott, levegő után kapott. Izgatottan szaladgált percekig. Most, most érezte: a Dráma túl van legmagasabb pontján, ahová eddig emberfölötti erővel feszítette, most nyugodt, csendes decrescendo következik, hogy aztán egy kódós akkordba merüljön és haljon el a gondolat.

Nagyot sóhajtott, boldog volt. Még egyszer elolvasta a kéziratot. Ekkor éles, metsző szúrás érte agyát, — mint valami rémes, nyikorgó és hasogató hang, egy zenemű harmóniáján keresztül — valaki bevverte az ablakot, a hangversenyteremben.

Még egyszer belenézett a kéziratba. Igen, ez így van, nem tévedt. Ha ezt a jelenetet eljátszák a színpadon, ebből az oroszánvadász megtudja, hogy a sárgahajú nő az ő kedvese volt. Nem lehet másképp, határozott dolgok vannak itt, határozott utalások, amiket csak ők hárman ismernek s amiket ő csak akkor ismerhet, ha...

Az író lehajtotta fejét a papírra és fáradtság fogta el. Még sokáig ült ott az asztalnál és nagy sivárság és üresség ült vele szemben, a szoba tulsó felében. Lefeküdt és fáradtan hátrazta el, hogy majd másnap, másnap átdolgozza a jelenetet.

És másnap átdolgozta. Szavakat huzott ki és mondatokat változtatott. De nem bírta elolvasni az egészet, — felében lecsapta a papírt, értelmetlen és ostoba volt az egész.

Két hónapig nem foglalkozott a Drámával. Eljárt megint a kávéházakba, kísértelt: éjszaka barátaival mulatott. Elment a tenger artra, nőkkel barátkozott meg. Inni kezdett és egyszer megdöbbenve vette észre, hogy lelkileg úgy viselkedik, mint a csalódott szerelmes, akinek bánata van.

Egy este aztán megnyugodott és kibékült. Ez a tengerparton történt, — egyedül maradt a tiszta vizekkel. Az író ekkor a halálra gondolt, végtelenül boldogan és világosan. Most halljuk még egyszer, egészen — mondta képzeletének, határozottan. És a tengerpart esődjében végiggondolta darabját. Azon az éjszakán még vonatra ült és hazatért.

II.

A premiér tumultusában nagyon nyugodt volt már és előkelő. Az újságírókkal mosolygó fölénnyel beszélt.

— Igen, — mondta az újságíróknak — nekem is nagyon tetszik. Bizonyosan a legjobb darabom. Egész és kerek és becsületos. Igen, uraim.

Magában lázas, kusza, hóbortos jelzőket tudott volna mondani csak. Egész élete úgy feküdt előtte, mint egy távoli álom. De kül-

sőleg tökéletesen csinálta. Legszébb frakkja ruganyosan feszült meg derekán: gomblyukában vörös azalea égett. Az utolsó felvonás végén jelent csak meg: addig otthon ült és nyugodt, tiezta szavakban írta meg irodalmi végrendeletét. A mámoros, fülledt tapsviharban fényen, ajka körül gunyos és mégis szelíd mosoly bukott fel, egy pillantással végignézett a pahlýsoron és nyugodtan bölintott magában, mikor szeme az oroszánvadász elborult, megvadult tekintetét érte.

Meleg himnuszokat zengenek róla fiatal, ábrándos irók, hogy milyen férfiasan, nemcsak fölénnyel halt meg: — de a kaszinó ifjú tisztjei is kellett, hogy egy elismerő biccentéssel tisztelegjenek az író férfias és abszolút fair magatartásának: „úgy viselkedett, mint egy katonatiszt“, mondta valaki, kissé racsosolva. Készült a halálra, végrendelet volt a zsebében — és e mellett minden mozdulatára ügyelt. Kétszer lemondott a lovás jogáról, mosolygott és egyik segédjéhez fordult „szegény szarvasmarhanak“ nevezte az oroszánvadászt. Az oroszánvadász felhördült a düttől és akkor célzott olyan jól, amikor mellében érezte a golyót, az író legyintett, ő maga mondta meg az odafutó orvosnak, hogy halálosan találták. Ugy halt meg, mint középkori lovag, aki Palesztinába megy, egy szál karddal kezében és szívében néhány frázissal.

Összehívták a delegációkat.

(Külgügyi kérdések megvitatása. — Az új flottaprogram.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest április 15.

A hivatalos lap mai száma közli azokat a királyi kéziratokat, amelyekkel a delegációkat hívják össze Budapestre április 28-ra. Az egyik kéziratot a külügyminiszterhez intézte a király, a másik a magyar miniszterelnökhöz, a harmadik az osztrák miniszterelnöknek szól.

A királyi kéziratok.

Berchtold Lipót gróf külügyminisztert a hozzáintézett királyi kézirat egyszerűen értesíti arról, hogy a király a delegációs bizottságokat április 28-ára Budapestre egybehívta és megbizta a külügyminisztert, hogy az illető előterjesztések megtétele iránt intézkedjék.

A Tisza István grófhöz intézett királyi kézirat szövege a következő:

Kedves Gróf Tisza! A közös ügyek tárgyalására, az 1867. évi XII. törvények értelmében, illetve az 1867. évi december hónap 21-én kelt törvény alapján hivatott bizottságokat, a részükre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett folyó évi április hónap 28-ikára Budapestre ezennel egybehívom. Midőn ehhez képest egyúttal közös minisztériumaimat alkotmányos elölterjesztéseik megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy a magyar országgyűlés bizottsága tagjainak egybehívása iránt intézkedjék. Kelt Bécsben, 1914. évi április 9-én. Ferenc József s. k., Tisza s. k.

Teljesen azonos a Stürgkh grófhöz intézett kézirat is, amelyben természetesen a birodalmi tanács bizottságának kiküldése és tagjainak egybehívása iránti intézkedést rendel el az uralkodó.

Az ellenzék készülődése.

A politikai világ figyelme már most is az április végén összeülő delegáció várható eseményei felé fordul. Azok a kérdések, amelyek az utóbbi hónapok alatt a politikusokat foglalkoztatták, most teljesen készen vannak és ugyiszólva kiforrva kerülnek a delegáció elé.

Előtérben áll természetesen a hármasszövetség és a román kérdés. A külügyminiszter előreláthatólag mindkét ügyben erős harc tüzeiben fog állni. A hármasszövetség elleni hangulat az ellenzéki körökben mindinkább fokozódik. Azok a vezető politikusok is, akik eddig törhetetlen hívei voltak a hármasszövetségnek, most kijelentik, hogy vannak oly kérdések, amelyek a delegációk folyamán feltétlenül tisztázandók. Ezt a hangulatot főleg Románia szereplése idézte elő.

Az ellenzék körében még élénk visszatetszést szült az újabb négyszázhuszmillió adóterhelés, amelyet a hadvezetőség flottára kér a delegációtól. Ez ellen az újabb horribilis teher ellen is erősen haragra készülnek.

Egyéb érdekes és kényes kérdések is szóba kerülnek a delegációk folyamán. Így — mint ellenzéki körökben a leghatározottabban állítják — Hadik János gróf szóba fogja hozni interpelláció alakjában a tiszteknek az Országos Kaszinó ügyében való szereplését is.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradvármegyei gazdasági egyesület 50-ik rendes közgyűlését május hó 3-án délelőtt 9 órakor Aradon, a városligeti vendéglő nagytermében tartja. A közgyűlés tárgysorozata: Elnöki megnyitó. Az igazgató-választmány jelentése az egyesület 1913. évi működéséről. Változások a tagok létszámában az elmúlt évben. A számvizsgáló bizottság jelentése az egyesület 1913. évi zárszámadása, vagyongazdálkodása és vagyoni állapota tárgyában. Három megüressedett igazgató-választmányi tagsági helynek választás utján betöltése. Az 1914. évi költségvetés megállapítása. Esetleges indítványok. Elnöki zárszó. A közgyűlés

befejeztével mintegy 250 darab nyereségtárgy lesz kisorsolva az egyesület azon kisbirtokos tagjai részére, akik évi tagsági díjaikat a közgyűlés napjáig az egyesület pénztárába befizették.

(*) Pályázat ipari munkásjutalmakra. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara pályázatot hirdet a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által a kamara kerülete számára létesített öt, egyenkint száz koronát tevő állami jutalomra. A jutalomban részesülnek az oly ipari, illetve gyári üzemből, iparszerű munkában alkalmazottak, akik a következő minősítéssel bírnak: 1. magyar állampolgárság, 2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás, művezetők és pallérok stb. csakis kivételes, rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben jöhetnek figyelembe. Bővebb felvilágosítást nyújt a kamara irodája.

A katonai törvénykönyv életbeléptetése.

(Megcáfolt hírek. — Tanulnak a hadbírák)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 15.

Az emlékezetes június negyedikén, a parlament elfogadta a véderőjavaslatokat. Közülük azt is, amely a katonai büntető perrendtartást új, modernebb alapokra fektette és kipusztította a gyakorlatból a Mária Terézia korából fönmaradt, elavult és kegyetlen katonai bíraskodást. Ennek a törvénynek humánusabb rendelkezéseit, fejlettebb és tisztultabb jogi felfogását, a polgári büntető eljárásához hasonló szervezetét maga az ellenzék is elismerte. De állást foglalt a magyar nyelv teljesebb érvényesülése mellett. Az új perrendtartás e tekintetben sok és fájdalmas koncessziót tett az osztráknak.

Idestova két esztendő múlt el a perrendtartás elfogadása óta. A közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter lassankint kiépítették a törvényben lefektetett intézményeket és megszervezték a hadbírói kart, amelytől a törvény alaposabb képzettséget, több tudást, nagyobb felelősségérzetet és bizonyos debattéri képességet is követel. Több fiatal albiró és ügyvéd lépett a hadbírói karba és másfél esztendő óta folyik az új perrendtartás tanulmányozása. Budapestben főleg a törvényszéken folyó esküszéki tárgyalásokra és a Kuriára jártak el rendszeresen a hadbírák s aztán maguk között megbeszélték jogi véleményüket. Minden készen áll arra, hogy ez év szeptember elsején, amikor a perrendtartásnak törvény szerinti életbe kell lépnie, akadálytalanul megkezdhesse működését az új katonai igazságügyi szervezet.

Néhány hónap előtt az a hír terjedt el, hogy az új büntetőperrendtartás az idén nem lép életbe. Mindenképen hátrányos lett volna ez a halasztás. A régi katonai kódex kegyetlenségét szenvedő katonákra és a régi eljárásból kiküszöbölt magyar nyelvre nézve egyaránt. Hivatalosan akkor nem cáfolták meg a perrendtartás életbelépésének elhalasztását.

Most hiteles helyről tudatják, hogy az új büntetőperrendtartás és az eljárás ez év szeptember elsején föltétlenül életbe lép. A hadbírói karnak tehát még ötödfél hónap áll rendelkezésére, hogy ismereteit kiegészítse és tökéletesítse. Addig is rendszeresen hallgatják a közös és a honvéd hadbírák a törvényszéki és a kúriai főtárgyalásokat. A törvényben meghatározott katonai törvényszékeket szeptember elsejéig az egész vonalon megszervezik és az új modern szellem bevonul a kaszárnyák szürkfalai közé. Azután majd az élet fogja megmutatni, micsoda hiányai és fogyatkozásai lehetnek az új bíraskodásnak.

Zsélyi mérnök ismét lezuhant.

(A legszerencsétlenebb magyar pilóta. — Élet a Rákoson.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 15.

Ma kora reggel súlyos baleset történt a rákosi repülőtéren. Zsélyi Aladár mérnök, az egyik legszimpatikusabb magyar aviatikus lezuhant új szerkezetű repülőgéppel és olyan súlyosan megsérült, hogy hónapokig fog tartani, amíg egészsége teljesen helyreáll. Zsélyi Aladár egyszer már lezuhant a rákosi repülőtéren s míg ő maga súlyos állapotban került szanatóriumba, a gépe teljesen összetört. Zsélyi Aladár akkor egyelőre lemondott a repülésről és gépét Kvasz András építette föl újra, aki többrendbeli sikeres repülést is végzett a Zsélyi-féle gépen. Már-már úgy látszott, hogy a jeles pilóta teljesen visszavonul az aviatikától és kizárólag a konstruktorságra adja magát. De Zsélyiből ismét kitört a pilóta-vér és mire megszerkesztette új gépét, amelyet pompás motorral szerelt fel, azalatt újra kedvet kapott a repüléshez és elhatározta, hogy ő maga száll a gyönyörű légi madár nyergébe. Zsélyi Aladár régebbi idő óta dolgozott új repülőgépén, amelynek megszerkesztésénél az aviatikus különösen arra törekedett, hogy a repülőgép nagy gyorsaságot érjen el. Az aránylag kis terjedelmű repülőgépet 95 lóerős motorral szerelte föl s a géppel 130-140 kilométeres gyorsaságot akart elérni.

Az új gépet Zsélyi ma reggel akarta kipróbálni. Hajnali öt órakor vitette ki a madáralku gépet a hangárból és miután megegyeszer alaposan megvizsgálta, odaszijazta magát az ülőhelyhez s az alkalmatlan területen három guruló próba után a repülőter közepéről nem nagy magasságban a tér szélére repült, s hol leereszkedett. Majd ismét fölereszkedett a levegőbe s mint egy husz méter magasságban repült vissza a tér közepe felé. Minthogy az ut aránylag rövid volt a tér közepe felé, magasabbra akart repülni és félerőre szabályozta a motort, miáltal a gép sebessége mérséklődött, de egyúttal elvesztette stabilitását is. Egyik szárnya oldalra billent s elülső részével előre lezuhant.

Az aviatikus arccal bukott a földre s a gép alá került. Orrából hatalmas erővel tört elő a vér, azonban eszméletét nem veszítette el. A repülőtéren ijedten rohantak segítségére az ott lévő emberek, kiszabadították a gép alól s azonnal telefonoztak a mentőkért. Reggeli hat órakor történt a szerencsétlenség s alig néhány perc múlva megérkeztek a repülőterre a mentők, akik megállapították, hogy Zsélyinek a szenvedett zúzódáson kívül a jobb karja is eltörtött.

Beszállították a Szent István-kórházba, ahol alaposan megvizsgálták a sebesült kart s Röntgen-felvételt is készítettek a törésről.

Hültl Hümér egyetemi tanár kijelentette, hogy Zsélyi nyitott alkari törést szenvedett, vagyis a jobb alkar singsontja kitolta a bőrt. Minthogy a föld fertőzése folytán tetanuszról lehet tartani, tetanusz ellen való szérum-oltást adnak neki. A sebesülés, föltéve, hogy fertőzés nem áll be, körülbelül hat hét múlva fog begyógyulni, de még további egy-két hétig fog eltartani, míg a megsérült kar használható lesz.

Egy hírlapíró beszélgetett a lezuhant aviatikussal is, a ki elmondta, hogy a balesete főként a repülésre alkalmatlan terület idézte elő. A gépet, a melyet most akart kipróbálni, egyáltalában nem ismerte, mert hiszen a bul-

eset előtt fél órával ült rá először. Majdnem bizonyosra vette, hogy valami fog történni, mert a terület nagyobb gurulásokra nem alkalmas, az a területre pedig, a hol repült, nagyon rövid a rendkívül gyors repülésre konstruált gép részére. Elmondotta még, hogy a lezuhanáskor is teljesen tisztán látta a helyzetet, egy pillanatra sem vesztette el a fejét, csupán azt nem tudja, hogy miként tört el a karja. Egyenesen az orrára esett a rögtön megereedt a vére, de az orrcsont szerencsére nem törött el.

A közelgő Schlicht-verseny alkalmából különben serény munka folyik a Rákoson. A Magyar Aero Szövetség szaktanácsa Krisztinkovics Béla alelnökkel és Feleki Miklós ügyvezető titkár vezetésével tegnap délután megtekintette Prodam Guidónak a versenyre benevezett már kész gépjét. A bizottság, valamint a kereskedelmi kormány gazdasági képviselője nagy elismeréssel nyilatkozott a gépről. Ez alkalommal repülte be Wittman Viktor mérnök a magyar repülőgépgyárnál a hadsereg által rendelt nyilrepülőgépet. Hat óra felé tolt ki gépet Wittman és az első próbára utassal háromszáz méter magasságban szép köröket írt le.

A bizottság még megtekintette Minar Létai monoplánját, amely magyar motorjával az utolsó szegig magyar gyártmány. A Toth testvérek új gépjükkel vasárnap látványos repülést végeztek. Toth egy utassal Törökszentmiklósról Tiszaroffra repült, a jövő héten pedig Kareagon végez látványos repülést.

Feláldozta magát a gyermekéért (Az apa tragédiája. — Nem sikerült operáció.)

Távirati tudósítás.

Páris, április 15.

A franciákról világszerte azt tartják, hogy kevés bennük a családi érzés és kihalófélben van lelkükből a gyermek iránt való szeretet. Egy párisi embernek, Mahé Viktornak az esete azonban másról tesz tanubizonyosságot.

Április elején történt, hogy Mahének a kilenc éves kis fia egy orvosnak az autombilja alá került és súlyosan megsebesült. A gyereket kórházba szállították, a hol az orvosok megoperálták és gondos ápolással ideig-óráig életben is tartották. Ám a fiucska igen sok vért vesztett és az orvosok megállapították, hogy a tudomány keveset segíthet rajta: csakis új vér menthetné meg az élet számára. Közölték a fiucska apjával, hogy a gyereken még egy operációt kellene végrehajtani, a vérátömlesztést, ha akadna vállalkozó, aki a szükséges vért a saját testéből elvonni engedné.

Mahé nem sokáig gondolkozott, hanem kijelentette, hogy a legnagyobb készséggel hajlandó erre az áldozatra és az operációt csakugyan végre is hajtották. Az idősebb Mahé vérének jelentős részét átvezették a fiának az ereibe, ám ez az önfeláldozás nem hozott hasznot, mert a fiucska kevéssel utóbb mégis csak meghalt.

Az operáció más végzetes következzel is járt, amennyiben a fiucska apja, aki még maga is egészen fiatal ember, a szenvedett vérvesztéstől teljesen elgyöngült és haldokolva fekszik ugyanabban a kórházban, ahol a fia meghalt. Az orvosok megállapították, hogy az operáció egyáltalában nem is sikerülhetett volna, mert a kis fiu az automobilszerencsétlenség következtében az egyik főerén olyan sebesülést szenvedett, amely lehetetlenné tette a súlyos operáció sikerét.

Az elhunyt gyermek apjának az életéről is lemondottak az orvosok, mert az operáció következtében olyan komplikáció támadt, amelyen az orvostudomány már nem segíthet. Mahé Viktor áldozata lett spai jóságának és most haldoklik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az ügyvéd merénylője.

— A fölmentett gyilkos hátája. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 15.

Gyilkosság büntetével vádolva került harmadéve a kecskeméti esküdtbíró elé Kele Pál gazdaember, a kit azonban Kerekes József dr. odaváló ügyvéd védelmére bizonyítékok elégtelensége híján fölmentettek és nyomban szabadlábra helyeztek.

— Tekintetes uram, hálálkodott a fölmentett, megszolgálom halálom órájáig, hogy kiszabadított arról a helyről, a hol a kutya nem veszi ki a rab ember kezéből a kenyeret.

A mi azonban az ígéretet illeti, az csak ígéret maradt, mert mikor az ügyvéd bíróság megállapított védődíját kérte, a gazda foghegyről vágta oda:

— A tekintetes ur tudja a legjobban, hogy ártatlanabb voltam a husvéti báránynál, már pedig az esküdt urak még a rablógylkóst is föl szokták menteni, nem hogy az ártatlan embert elítéljék. Mit kereskedik az ur rajtam.

A dolog végre is pörre került. Kele nem akart fizetni, míg végre ingatlana fölött megütötték a dobot. A saját portájáról kilakoltatott Kele Pálné volt a legjobban fölháborodva, miután rimánkodása mitsem használt, tavaly november huszonkilencedikén, alkonyat tájban fölkereste az ügyvédet lakásán, aki irasztala mellett ült.

— Fizetni jöttem! — mondotta.

Ezzel köténye alól villámgyorsan egy vitióllal telt üveget rántott elő azzal a szándékkal, hogy annak tartalmát férje volt védőjének arcába zudítsa. Az ügyvéd ösztönszerűleg mind a két kezével elfodta arcát a ezzel megmentette szemévilágát, de a maró folyadék így is kegyetlenül összeégette, úgy, hogy közel egy hónapig volt fekvő beteg.

A kecskeméti törvényszék súlyos testisértés büntette miatt az enyhítő szakasz alkalmazásával egy esztendei börtönre ítélte a vádlott asszonyt, enyhítő körülményül véve nagyfokú elkeseredettségét. A budapesti királyi tábla második büntetőtanácsa ma Balonyi Imre kuriai bíró elnöklésével Atányi József dr. főügyész-helyettes indítványára jóváhagyta az első bíróság ítéletét.

§ Az esküdtek esküje és a tárgyalási elnök. Budapestről jelentik: Mint ismeretes, a pestvidéki törvényszék tegnap tartotta első esküdtbíróági tárgyalását az esküdtbírósról szóló új törvény alapján, s a tárgyaláson némi zavart okozott az a körülmény, hogy az egyik esküdt vonakodott letenni az esküt, mert azt állította, hogy hamisan esküdnék, amennyiben arra kell megesküdnie, hogy esküdtársain kívül mással nem érintkezik a verdikt meghozataláig, pedig a verdikhozó tanácskozáson részt vesz a tárgyalás elnöke és jegyzője is, akik nem esküdtársak. A Bud. Tud. erre vonatkozólag ma illetékes helyről értesítést közöl, a melyben elmondja, hogy már az esküdtbíróági novella előkészítő munkálatai közben Angyal Pál egyetemi tanár felvetette a kérdést, hogy nincs-e ellentét az eskü szövegében, de a meg-

vitálás során egyhangulag az a meggyőződés alakult ki, hogy a kérdésben nincs ellentét és az eskü szövegén változtatni nemcsak nem szükséges, de nem is szabad, mert ez félreértésre vezethetne.

§ Sikasztásért elítelt postamesternő. Szombathelyről jelentik: Másfél év előtt Koltay Jánosné rumi postamesternő megjelent a szombathelyi ügyészségnél és sikasztás miatt följelentette magát, mert — saját vallomása szerint — nem bírta tovább viselni a büntudatot. A följelentés következtében a soproni postaigazgatóság vizsgálatot tartott a rumi postán s megállapította, hogy Koltayné tíz even keresztül 33.444 korona 29 fillért sikasztott el. A szerencsétlen asszonyt rossz anyagi viszonyai és családi körülményei kergették a bűnbe. Az elsikkasztott összeget vissza akarta téríteni, sorsjegyekkel is kísérletezett, hogy a hiányt pótolja, ez azonban nem sikerült neki. A szombathelyi törvényszék tegnap tárgyalta a sikasztó postamesternő ügyét s az enyhítő körülmények figyelembevételével két és fél évi börtönre ítélte. Az ítélet ellen a vádlott felebezett.

§ A nyilttéri harc vége. Budapestről jelentik: Elkeseredett nyilttéri harc folyt tavaly Egressy Sándor dr. nyitrai ügyvéd és Deák János odaváló magánzó közt, melynek színtere a Nyitrai Lapok és a Nyugatmagyarország volt. Az ügyvéd azt írta a Deák-családról, hogy egy náluk tizenhat év óta szolgáló cselédnek keservesen megtakarított pénzét elköltötte s a pénzt csak pör útján, — melyben ő, az ügyvéd volt a folperes képviselője — tudta behajtani. Deák János erre ugyancsak nyilttérben azt válaszolta, hogy mindenki tudja, ki az Egressy Sándor, aki még merészel más bacsületében gázolni. A nyitrai törvényszék Egressy dr.-t ragalmazásért tizennégy napi fogházra és kétszáz korona pénzbüntetésre, Deák Jánost pedig ugyancsak nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés miatt száznegyven korona pénzbüntetésre ítélte. A pozsonyi kir. tábla, mivel az eisőrendű vádlott be tudta igazolni, hogy a cseléd csakugyan csak pörrel tudta megkapni pénzét, Egressy büntetését egy napi fogházra szállította le, egyebekben jóváhagyta a törvényszék ítéletét. A Kuria eiső büntetőtanácsa ma Vavrik Béla elnöklésével, Valkó Pál bíró előadása után Egressy dr.-t fölmentette.

§ Hamis fuvarlevelek. Budapestről jelentik: Az államvasutak igazgatósága két évvel ezelőtt nagy visszaéléseknek jött a nyomára. Kiderült, hogy Berger David takarmánykereskedő egész halom fuvarlevelet reklamált, amelyek sokkal nagyobb súlyról szóltak, mint amennyi arut a címzeteknek kiszolgáltattak. Az államvasutak igazgatósága megállapította, hogy a reklamált fuvarlevelek nagyrésze hamis. Az ügyben a rendőrség tovább folytatta a nyomozást, amelynek adatai alapján az ügyesség a cég tagjai és állítólagos buntársai ellen vádat emelt. A nyolc vádlott ügyét ma tárgyalta a bíróság. Miután hetven tanu van beidézve, a tárgyalás körülbelül négy napig fog tartani.

§ Fölmentett rendőrmester. Farkas Sándor aradi rendőrmester ellen följelentést tett egy Itona-utcai háztulajdonos azért, mert az őrmester állítólag azt mondotta róla egy társaságban, hogy kétes hírű nőket és férfiakat tart lakásán. A ragalmazási pört ma tárgyalta Ottrubay Dezső kir. járásbíró. A kihallgatott tanuk nem tudták igazolni, hogy az őrmester tényleg használta a kifejezést s így a járásbíró fölmentette Farkast.

§ Cigányháboru. Két hónap előtt háborúság tört ki két aradi cigányzenészbanda, Gyurkovits András és Almai Lacié közt. Az Almai banda néhány tagja egy hajnalban találkozott Gyurkovics Andrással, szóváltásba elegyedtek s a dolog vége az lett, hogy az ellenséges bandák tagjai verekedni kezdtek, s Gyurkovicsot Albert Laci cigányzenész és két társa elverte. Kölosónösen följelentették egymást becsületsértés és könnyű testi sértés miatt. Az ügy tárgyalását mára tüzte ki Zilb járásbíró, azonban miután több tanu kihallgatása vált szükségessé, a tárgyalást elnapolták.

Az uralkodó szolgálatában.

(Főhadsegédek, szárnysegédek és udvarmesterek.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bécs, április 15.

Nálunk, de talán az egész világon a nagyon nagy urnak külső ismertetőjele, hogy seholsem jelenik meg adjutáns nélkül. Az adjutáns a felségek és fenségek katonai kísérője, aki személyes szolgálatokat teljesít. Ausztria-Magyarországban minden főherceg nagykorúsága napján, szóval amikor tizennyolcadik életévét eléri, adjutánt kap. A királyi hercegeken kívül csak a hadügyminiszternek és a hadseregfelügyelőnek vannak adjutánsai.

Sok főherceg adjutánsa egyúttal a főherceg anyagi ügyeit is vezeti, különösen azoké a főhercegeké, akiknek udvartartásuk nem olyan nagy, vagy nem állanak oly közel a trónhoz, hogy külön udvarmesterre volna szükségük. Így például, míg Frigyes főherceg óriási birtokait egy főudvarmesteri hivatal kezeli, öccse, a nőtlen Jenő főherceg mellett, akinek vagyonát a német lovagrend igazgatja, csak egy adjutáns van, aki egyúttal kamarai előljáró is. Ferenc Ferdinánd főhercegnek, a trónörökösnek sem volt éveken át udvarmestere, de ez tisztán személyi okokra vezethető vissza. Az udvarhoz közelálló úgy tudják, hogy évek előtt egy arisztokratát rendeltek ki Ferenc Ferdinánd főherceg mellé udvarmesterül, aki a főherceg anyagi ügyeit nagyon is függetlenül intézte. Többször volt nézeteltérés emiatt a főherceg s udvarmestere között s végül is

a trónörökös egy külföldi utja alkalmával táviratilag kérte a királyt, hogy udvarmesterét rendelje vissza.

Ez meg is történt s ezután hosszú ideig nem is volt főudvarmestere Ferenc Ferdinándnak. Kedvence, Rumerskirch báró ugyanis sokkal fiatalabb volt, semhogy főudvarmesterré lehetett volna kinevezni s így hosszú ideig kamarai előljárói címmel igazgatta a főherceg ügyeit, míg megkapta a főudvarmesteri rangot, azonban, mint kamarai előljáró korában, azóta sem maradt el egy pillanatra sem a trónörökös környezetéből.

Az adjutánsok mintaképe azonban tudvalevőleg a király főadjutánsa, Paar Ede gróf gyalogsági tábornok. 1877 óta tartózkodik állandóan ez a hű és szolgálatkész katona a felség közvetlen környezetében, akinek nemcsak adjutánsa, de a szó teljes értelmében barátja és tanácsadója. Paar mindössze hét évvel fiatalabb a királynál s magas kora már többször arra készítette, hogy elbocsájtását kérje. Már az utód kérdése is többször szóba került, de a király annyira ragaszkodik hű és legbizalmasabb emberéhez, hogy ígéretét vette, hogy továbbra is kitart helyén. Hogy szolgálatát megkönnyítsék, Paar gróf mellé is szárnysegédet rendeltek ki. Paar gróf az utóbbi időben már nem kel fel kora reggel öt órákor, amikor a király munkáját megkezdi, hanem a kora reggeli órákban az egyik szárnysegéd teljesít szolgálatot az uralkodó mellett. Külön szolgál van a Burgban, akinek az a kötelessége, hogy azt a szárnysegédet, aki aznap szolgálatban van, kora reggel felkeltse, hogy már fél öt órákor készen várja a felséget. A főadjutánsra, habár munkáját is megkönnyítették, még mindig ezer dolog vár naponta. Tudjuk, hogy

a király összes táviratait Paar gróf jegyzi, a főadjutáns olvassa és intézi el azoknak a kérvényeknek javarésztét, amelyet katonai személyek, vagy azok hozzátartozói intéznek a királyhoz,

6 állítja össze a király utazásainak s nyilvános szerepléseinek programjait is.

A szárnysegédeket a király választja ki azok közül a kevés számú tiszték közül, akik egyáltalán alkalmasak erre a tisztre. A választás azonban mindenesetre bizonyos korlátok közé van szorítva: így például egyik szárnysegédnek tengerésztisztnek kell lennie, tekintetbe kell venni a szárnysegédek választásánál, hogy a két társország s a különböző csapatnemek kellően képviselve legyenek s végül nem lehet valamennyi szárnysegéd arisztokrata, legalább az egyiknek, ha nem is mindjárt polgári, de legalább is középneves származásúnak kell lennie.

Sokakat a véletlen szerencse juttatott a király környezetébe. Így például az udvartartás egyik magasállású hivatalnok, mint egyik díszszázad „Flügelmann“-ja kezdte meg karrierjét. A királynak a szemle alkalmával feltűnt a csapat szélén álló magas fiatalember s megszólította:

— Ilyen szép szál embert szívesen fogadnék a szolgálatomba!

A katona az uralkodó szavaira rögtön felelt:

— Én mint katona már most is felséged szolgálatában állok!

A királynak annyira megtetszett ez a felelet, hogy a szerencsés „Flügelmann“ megalapította karrierjét.

Szakolczay Lajos ünneplése.

(Bankett a távozó vezető-ügyész tiszteltetésére.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 15.

Szakolczay Lajost, az aradi kir. ügyészség távozó vezetőjét, aki most a nyíregyházi törvényszék elnöki állását foglalja el, ünnepelték ma az aradi bírák, ügyészek, ügyvédek, nagyszámú barátai és tisztelői. A Központi-szálloda különtermében rendezett társasvacsorán több mint kétszázan vettek részt s valamennyien melegen ünnepelték azt a melegszívű embert, azt a kitünő jogászt, akinek rezsimje mindig emlékezetes fog maradni az aradi ügyészségen s példaként fog lebegni hivatali utódjai előtt.

A társasvacsorán megjelent Arad társadalmi életének színe java, ott voltak az ügyészség tagjai, a törvényszék és járásbírók bírái Fábrián Lajos kuriai bíró törvényszéki elnökkel élükön, az aradi ügyvédi kar Parecz Béla dr. kamarai elnökkel élén, az Aradi Regatta Egyesület és az Aradi Atletikai Klub képviselői. Az ünnepelt mellett jobbról Fábrián Lajos kuriai bíró, Fábry Sándor dr. Acsev. vezérigazgató, Dálnoki-Nagy Lajos alispán, balról Parecz Béla dr., az ügyvédi kamara elnöke, Vargass János polgármester, Köller János táblabíró és Róka József pénzügyigazgató, Szakolczayval szemben Green Nándor főkapitány, Schill József megyei főjegyző, Bittó József táblabíró és Tolnay János dr., az ügyvédi kamara alelnöke foglaltak helyet.

A derékfogásnál általános csend közepette Fábrián Lajos törvényszéki elnök emelkedett szólásra s meleg, közvetlen szavakkal bucsuztatta Szakolczayt.

— Most — mondotta — amikor Szakolczay Lajos, az én kedves kollegám az aradi ügyészség kötelékéből kiválik, engedjék meg, hogy egyszerű kerestetlen szavakkal a vezetésem alatt álló kir. törvényszék, a felügyeletem alatt álló kir. járásbíró s a magam nevében is tolmácsoljam azt az igaz szeretetet, őszinte nagybecsülést és tiszteletet, amely új otthonába is el fogja kísérni. Hogy ez az

érzelem mily mély gyökeret vert közöttünk, annak legjobb bizonyítéka, hogy az alatt a hosszú idő alatt, míg Szakolczay Lajos állt az aradi kir. ügyészség élén a bíróság és a kir. ügyészség tagjai közt a legkisebb egyenetlenség, de még csak szóváltás sem történt, sem a hivatalos érintkezésben, sem a magánéletben. Pedig ez nagyon kevés helyen van így, Aradon sem volt mindig így. De Szakolczay Lajos szeretett egyénisége, tapintatos modora, előzékenysége mindenkor lehetővé tette, sokszor nehéz körülmények közt is, a bíróság és ügyészség tagjainak sikeres együttműködését. Kívánom neki, hogy új működési helyén is találjon oly bírói és ügyészi testületet, oly ügyvédi kart, mint az aradi s akkor hivatalos működése nem lesz nyög és teher, hanem gyönyör és élvezet.

Fábrián Lajos dr. után Parecz Béla dr. az aradi ügyvédi kamara nevében üdvözölte lendületes és magasán szárnyaló beszédben Szakolczayt, majd a beszédet követő éljenzés és taps lecsillapultával Eckensberger Károly kir. ügyész tolmácsolta szívből jövő szavakkal az aradi ügyészség bucsuját. Ezután maga az ünnepelt emelkedett szólásra s meghatva mondott köszönetet.

— Tisztelt uraim, kedves kartársaim, szeretett barátaim. Öméltósága az aradi törvényszék elnöke, az én kedves barátom az aradi ügyvédi kamara elnöke és az én szeretett kartársam megtisztelő szavait hálás szívvel fogadom és hálásan köszönöm. Tisztelt uraim! Csaknem negyed évszázadja működöm pályámon s ennek a negyed évszázadnak legnagyobb részét szülővárosomban, Aradon töltöttem. És most a sors szeszélye működési teremtet egy más, egy idegen városba helyezi át. Hogy rám nézve mit jelent az, hogy ezt a nekem annyira kedves várost végleg el kell hagynom, (Közbeköltések: Nem végleg!) - azt hiszem, nem kell mondanom, de talán nem is tudnám szavakkal kifejezni. Felszólalásom tulajdonképeni célja, hogy rövid, de őszinte szívből jövő szavakkal bucsuzzam az én kedves barátaimtól. A bucsu szavai első sorban az aradi ügyvédi kar tagjainak szólnak. Mi, akik gyakorlati joggal foglalkozunk, jól tudjuk, hogy mily nagy értékek letéményesei az ügyvédek. S én, aki állandó összeköttetésben álltam az aradi ügyvédi kamara tagjaival, tudom és láttam, hogy ez az ügyvédi kar ezeket a nagy ethikai értékeket oly lelkiismeretességgel és gondnal kezeli, őrzi és védelmezi, amely ezt a kart az ország legelső ügyvédi kara fölé emeli. Szívből köszönöm nekik azt az együttérzést, azt a megértést, amely a velük való érintkezést, együttműködést kedvessé és kellemessé tette. Bucsuzom az aradi kir. törvényszék elnökétől, az ideális, nobilis, ősi elnökök mintaképétől (éljenzés) az aradi bírói testület és jegyzői kar minden egyes tagjától megköszönve nekik azt a jóindulatot, amellyel az én nehéz foglalkozásomat könnyűvé igyekeztek tenni. Bucsuzom szűkebb családom, az aradi kir. ügyészség kedves tagjaitól. Ők voltak az elsők, akik mindjárt az első pillanatban lekötözték engem, mert megbocsátották, hogy főnökük lettem. (Derűtség).

A továbbiak során meleg, szívből jövő és szívhez szóló szavakban köszönte meg Szakolczay az ünnepeltetést. Fábry Sándor dr. poetikus beszédben, mint klubtárs bucsuztatta az Aradi Regatta Egyesület nevében Szakolczayt s poharát a bucsuzó kir. ügyész bájos feleségére üritette. Fábry után a közóhajnak engedve Nagy Sándor dr. humoros beszédben ismertette az aradi ügyészség belső strukturáját s Fábrián Lajos dr-t éltette.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szintházi műsor:

Csütörtök: *Bőregér*, vígopera. Krammer Teréz vendégfelléptével. (C. bérlet.)

Péntek: *Szulamith*, opera. Krammer Teréz vendégfelléptével. (A bérlet.)

Szombat: *Mandarin*, szinmű. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

* A Dorotheum aradi kiállításán, amely a kulturpalota Salac-parki frontján a földszinten van, szerdán délután kezdődött meg a kiállított műtárgyak aukciója. Már ez alkalommal is nagy és előkelő közönség érdeklődött az eladásra kerülő művészi festmények és iparművészeti alkotások iránt. A kiállításon levő intenzív hollandi butorok máris vevőre találtak és több festmény, bronzműtárgy került eddig is aradi tulajdonba. Az aukciót csütörtökön délután négy órától este hétig folytatják.

* A színház közlései. *W. Krammer Teréz* két napos vendégjátéka iránt általános, nagy érdeklődés nyilvánul meg. A magyar opera-énekesnők gárdájában előkelő helyet foglal el Krammer Teréz, akinek vendégszereplése mindenkor valósággal ünnepe, jelentőségteljes eseménye a színházaknak, így az aradi színházaknak is. A budapesti Népopera kiváló művésznője szerdán lép fel először Aradon a *Bőregér*-ben, míg csütörtökön a *Sulamith* címszerepét játssza el.

Vasárnap délután: *Eva*. Van az aradi színházak néhány régebbi operettje, amely bizony még mindig jobban tetszik a közönségnek, mint nem egy új darab. Ezek között az első helyet, a legpompásabb *Lehár* operette, az *Eva* foglalja el; valahányszor ez az operette színre kerül, mindannyiszor megtelik a színház, hogy a *Lehár*-muzsika csodás melódiáiban gyönyörködjen a publikum. Vasárnap délután megint az *Eva* kerül színre, a címszerepét *Diósy Nusi* játssza.

A Mandarin. Az idei szezonnak kétségtelesen leg szenzációsabb, legizgalmasabb premierje a szombati lesz, amikor az aradi társulat két angol írónak kínai tárgyú darabját, a *Mandarin* mutatja be. Valósággal mozidráma *Vernon* és *Owen* *Mandarinja*, a mozi minden feszültséget adó eszköze felhasználódik ebben a drámában. A közönség bizonyára nagy izgalommal nézi majd végig ezt a történetet, amelyet a rejtélyek és titokzatosságok birodalma termelt a színműnek. A *Mandarin* címszerepét *Várny* játssza, a többi vezetőszerepét *Kesztlerné*, *Szendrey*, *Delli*, *Komjáthy Mici* játssza.

* Magyaros kézimunkák. Az iparművészeti iskola új folyóirata, a *Diszitő Művészet* olyan mintalapot tartalmaz, mely szerencsésen egészíti ki a nemzetközi divatról gyors és hű értesítést adó divatlapunkat. Kizárólag magyar tervezetekkel szolgál fa, fém, bőr stb., legfőképp pedig női kézimunkákhoz. Mintái mindjárt természetesen nagyságban vannak adva s se szurkálni, se indigó papirossal pauzálni nem kell, egyszerű meleg vassal 4-5 szőr le lehet bármely szövetre másolni. Nagyon fontos részei a *Diszitő Művészet*nek a hasznos utmutatások s az izlésre nevelő rovatok. Külön kerületi irányban nyújt oktatást a folyóirat, úgy hogy a nemes értelemben vett dísz tárgyak készítése tanításai alapján jövedelemszerzésre alkalmas módon is gyakorolható. Prospektust küld a *Diszitő Művészet* kiadóhivatala (Budapest, B. Rudolf-tér 6.) Előfizetési ára félévre K. 750.

* A négy fekete ördög. (Látványos szenzáció az Urániában.) Erőteljes és igazi siker volt az, amelyet az *Uránia* tegnapi bemutatója aratott. Egy ártatlan kis leány élettörténete, telve nehézségekkel, gondokkal és bajokkal, de egyszersmind fűszerezve a romantika minden szépségével, megtestesítve a filmen egy költemény, melyben a szavak helyett az élet szól hozzánk. A kis *Dóra* a milliomosok pazar fényű hajlékából a cigánykaravánok szegényes sátrába kerül. De a romlatlan gyermekszív még nem ismeri a rang és a vagyon szülte különbségeket, játszó társaiiban magához hasonlókat vél látni és mikor felcseperedve szívében először jelenik meg a minden életet boldogító szerelem derűs tavaszi napsugara: szerelmét egy cigánylegénynek adja. Mikor később atyja feltalálja és eljegyzését fel kell bontania, szívében mély fájdalmat érez s mikor vélegénye a trapéz szédületes magaslatáron holtan zuhan a cirkusz porondjára: az egyenlőség imádatandó

naivitásával csókolja homlokán. halott szerelmét. A közönség tegnap is könnyes szemekkel és érzéstelt szívvel nézte ezt a poétikusan szép képet, melynek minden jelenete egy-egy prózába öntött szerelmes vers, mely éltet, vigasztal és felmelegít.

* Nordisk-dráma az Apollóban. (Első Fröhlich a főszereplő.) Óriási közönség gyönyörködött az Apolló színház szerdai premierjének előre hirdetett nagy attrakciójában, a Nordisk-Company legújabb alkotásában, az élet napszámosaiban. Egy bukott leány megkapóan szép, megindító tragédiája vonul a filmen keresztül, egy bukott leányé, aki életével fizet meg azért, mert tiszta szerelemmel szeretni mert. A közönség óriási tetszéssel fogadta az Apollónak ezt a pompás szenzációs műsor-képét, amelyben a fenomenális Nordisk drámán kívül pompás mellékképek is sorakoznak. A Nordisk-képben *Első Fröhlich*, a legszebb moziszínész játszotta a főszerepet. Ugy a darab kiállítása, mint a szerep megjátszása, a rendezés tekintetében ez a hatalmas dráma messze felülemelkedik az eddigi kiváló Nordisk-képen. Az Apolló slágerműsora a bemutatón óriási sikert aratott, valósággal frappirozta a nézőközönséget. Ezek a képek csütörtökön is színre kerülnek az Apollóban, szóval olyan szórakozást nyújt az Apolló csütörtöki műsora, amilyenre ritkán volt alkalma az aradi közönségnek.

* Graur kapitány gyermekei, *Verne Gyula* szenzációs regénye a jövő héten látható az Apollóban.

* „Gyerünk csak...” kiváló francia vígjáték a Kék egér összes szereplőivel az *Uránia* legközelebbi ujdonsága.

* Az aradi zenekonzervatórium április 19-én a kulturpalotában tartandó hangversenyére a jegyek *Weisz Leonál* kaphatók. 2427

Alángbaborult Magyarorsáros

(Az örökké égő földgáz. — Kutatnak a szakértők.)

Az Aradi Közlöny tudóstíjából.

Torda, április 15.

Magyarorsáros felől, ahol tegnap a földgáz- kitérés félelmetes és pompás tüneménye történt, egész éjjel pirosló és vibráló fénykéve sugározta be az égboltot s a sötét hegyek peremét. A földgáz egész éjjel égett s ma is lángban áll, de már nagyon megcsappant a kitérés hevessége. Mint hivatalosan megállapították, a kitérés a magyarorsárosi tizenhatszáz számú gázkutató északra ötszáz méter távolságra történt. A földgáz földalatti birodalma, a hatalmas gáztartó dombok fölött ezen a részen — nem messze a kitérés helyétől — van az úgynevezett Zúgó.

Száz és száz év óta örökké sutorog ezen a részen a mező s kékes lángnyelvek ágaskodnak az elillanó gázok csendes bugyborékolása közben. Ezek az ártatlan kis lángocskák, e tünező lidérfények gyújtották lángra a kitért földgázat. Robbanásszerűen gyúlt meg a kiáramló földgáz, a hőmpölygő láng elégetett néhány pajtát s kisebb gazdasági épületet s megpörkölte a domboldalon zöldelő őszi vetéseket. Nagyobb kárt nem okozott a ritka természeti tünemény, amely félelmetes szépségével harminc-negyven kilométer távolságra is ámulatba ejtette és megdöbbenett az embereket.

A kitérés helyén tegnap már munkához látott a kolozsvári földgázkutató kirendeltség *Böhm* főmérnök vezetésével. Megvizsgálták a kitérés közelében levő gázkutat s megállapították, hogy nyomása nem változott, a kitérés után is tizenhatszáz atmoszféra. Ez azt bizonyítja, hogy a kitérés nem veszélyezteteti a gázkutat tartalmát. Az égő földgáz nem oltatta el a földgázkutató kirendeltség vezetője, — bár az oltás nem járna nehézséggel — mert az égés állapotában könnyebben megfigyelhető a gáz kiáramlása. Ez a most már veszélytelen égés ritka kísérletül szolgál a tudomány embereinek.

Negyedmilió szénbányász munka nélkül.

(Amerikai bányatulajdonosok harca.)

Távtrati tudósítás.

Newyork, április 15.

Április elsejére reggelre Ohio államban valamennyi szénbánya megszüntette az üzemet. Ennek következtében nem kevesebb, mint

250.000 bányamunkás van tetlenségre kárhoztatva

és milliókat érő vagyon hever kiaknázatlanul.

A bányatulajdonosok — mint *Cleveland*-ből jelentik, — az általános munkamegszünetést a *Green*-féle törvény közvetlen hatásának tulajdonítják, mivel — szerintük ez a törvény oly terheket róna rájuk a munkabérek fizetésénél, melyek lehetetlenné tennék, hogy a nyugati pennsylvaniai, illinoisai és indianai puha szénvel versenyezzenek, a mely államokban tudvalevőleg a régi alapon kötötték meg az új bérszerződést. *Clevelandi* szénbányatulajdonosok úgy nyilatkoztak, hogy az üzembeszünetés időtartama előre nem tudható, mert a munkát addig semmi esetre sem kezdik meg újra, míg kielégítő bérszerződést nem köthetnek. Bejelentik egyébként a bányatulajdonosok, hogy a *Green*-féle törvény alkotmányosságát perrel fogják megtámadni a bíróság előtt, a mint május 20-án életbe lép. A maguk részéről arra várnak, hogy a munkások tegyék meg a helyzet tisztázására a kezdő lépést.

A bányászunió elnökének, *John Moore*-nak nyilatkozata szerint az is lehetséges, hogy *Indianában*, *Illinoisban* és *Pennsylvániában* szintén kitér a sztrájk. Az elnök ugyanis az unió végrehajtó bizottságának ülése után azt mondta, hogy referendum szavazás alá bocsátják azokat az engedményeket, melyeket a bányászok *Csikágóban* a munkaadóknak tettek. Már most, ha a referendum elveti ezeket az engedményeket, akkor önmagától kitér a sztrájk ezekben az államokban is.

Terre Haute-ből (*Ind.*) azt jelentik, hogy az indianai bányászok a régi alapon dolgoznak addig, míg az új megegyezés létre nem jön, ellenben a *filadelfiai* szénbányatulajdonosok úgy nyilatkoznak, hogy ha a közép-pennsylvániai puhaszénkerületben hamarosan létre nem jön az új béregegyezés, akkor a kerület bányái mind be fognak zárulni és 38.000 unio-munkás, valamint egyannyi nem unio munkás fogja munkáját elveszíteni.

A vasutak és a különböző gyárak már jó előre elkészültek arra, hogy az üzem szünetelni fog, s sok ezer tonna szenet raktároztak el.

C. E. Maurer az ohioi szénbányatulajdonosok egyesületének elnöke kijelentette, hogy a munkabeszünetés főoka az volt, hogy míg *Nyugat-Pennsylvániában* nemrég a múlt évi alapon további két évre meghosszabbították a bérszerződést, addig *Onióban* a bányatulajdonosok által följajlott ugyanily egyezményt visszautasították. Azt állítja az elnök, hogy azon idő alatt, a míg a törvényhozás a *Green*-féle javaslatot tárgyalta, a bányászok többször ígéretet tettek, hogy a mennyiben a javaslatból törvény lenne, a többi államokban sem fogják másképpen megkötni a bérszerződéseket, mint a rostálatlan szén alapján. A dolgok jelen állása mellett — mondja az elnök — nem volnának képesek a bányák szállítási szerződéseket kötni, mert nem tudnák kiszámítani az előállítás költségét. Ezért nem tehetnek mást, mint hogy megszüntetik az üzemet, hiszen a régi bérszerződéssel dolgozó többi államok bányáival amugy sem versenyezhetnek.

Különös válópör.

(Szerkesztői üzenet alapján kötött házasság.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bécs, április 15.

Mintegy két hónap előtt élénk feltűnést keltett R. József bécsi munkás póre, akit bigámiával vádoltak, mert megesküdött azzal a nővel, akivel harminnégy év óta élt együtt abban a hiszemben, hogy első házassága elévült.

R. 1875-ben Egerben (Csehország) megesküdött B. Katalinnal, de kevéssel később a házasságukat szétváltak s a munkás Bécsbe költözött. Bécsben R. megismerkedett egy L. Margit nevű leánnyal, akivel csakhamar közös háztartásba lépett. Viszonyukból egy fiu származott, aki most huszonnyolc éves. A nő rábeszélésére 1911-ben meg is esküdött vele s fiát törvényesítette abban a hiszemben, hogy ehhez joga van. Törvényes feleségéről ugyanis évek hosszú sora óta semmi hírt nem hallott s azt hitte, hogy már nincs is életben. Az utolsó impulzust elhatározásához az adta, hogy fia egy nap közölte vele, hogy egy bécsi lapban olvasta: ha valaki harminc évig él együtt egy nővel, azzal törvényesen meg is esküdhet.

Egy véletlen azonban a hatóság tudomására hozta a bigámiát. R. első felesége ugyanis rendes évi segínyt kapott Bécs város tanácsától. Néhány hónappal az esküvő után második felesége is segínyt kapott s így kiderült a kettős házasság. R.-t és feleségét először büntető uton vonták felelősségre, de a bécsi országos törvényszék felmentette mindkettőjüket, miután a bíróság úgy találta, hogy a férj és feleség tévedésben voltak, amennyiben egy állítólagos hírlapi közlemény alapján azt hitték — s ezt csekély műveltségük valószínűvé is teszi — hogy a házasság is elévülhet bizonyos idő múltán.

A derék R.-nek és feleségének torturája azonban ezzel nem ért véget: ma újra a bíróság előtt állottak, de ezúttal a polgári előtt, a melynél hivatalból indult meg ellenük a házasság érvénytelenítési kereset. A mai tárgyaláson R. a már ismert tényállást adta elő. Felesége hozzáfűzte még ehhez, hogy a papnak, akihez tanácsért fordult, megmondotta, hogy férje nő, de ez azt válaszolta, hogy csak hozza el az iratokat, majd el lehet az ügyet valahogy intézni. Eisterer Mátyás lelkész, aki a házaspárt összeadta, ezzel szemben azt vallotta, hogy az asszony neki erről nem tett említést, vagy legalább is, hogy ha felemlítette, hogy férjének már van felesége, ő félreértette. A félreértés könnyen volt lehetséges, mert abban az időben, mikor R.-né nála járt, sokan fordultak hozzá házassági ügyekben, mert éppen farsang volt. Az iratokban, amelyeket az asszony neki bemutatott, a bejelentési lapon és a lakáscédulán, R. mint elvált ember szerepelt.

R. fia, Ferenc elmondotta a bíróság előtt, hogy ő 1911-ben egy bécsi lap szerkesztői üzenet rovatóban olvasta, hogy az a pár, amely harminc évnél hosszabb ideig él már együtt, törvényesen megesküdhet még akkor is, ha az egyik fél már nő, illetve férjes. Ezt örömmel elmondotta atyjának s felszólította, hogy ezek után tegye meg a lépéseket viszonyának törvényesítése iránt, amit apja meg is tett. A tanuk kihallgatása után Katscher Ernő dr. házasságvédő kérte a törvényszéket, hogyha a házasságot fel is bontja, mondja ki ítéletében, hogy egyik fél sem hibás a házasság érvénytelenségében.

Hosszabb tanácskozás után a bíróság kimondotta, hogy R. házassága az osztrák pol-

gári törvénykönyv 62. §-a alapján (az egyik fél törvényes házassága miatt) érvénytelen, de az ítélet indokolása kimondja, hogy mindkét fél hibás a házasság érvénytelenségében.

Elek Pál meghalt.

(A Magyar Bank alapítója. — Egy magyar pénzügyi tehetség karrierje.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bécs, április 15.

A Bécs melletti Badenben lévő Gutenbrunn szanatóriumban hosszas betegeskedés után, ötvennyolc éves korában, ma meghalt a magyar pénzügy egyik előkelősége: Elek Pál, a Magyar Kereskedelmi Bank és Részvénytársaság alapítója és alelnöke. Emlékezetes még, hogy a Déry-Lukács pör idején az elkeseredett politikai harcok középpontjában ott állott az ő személye is, s ha az indulatok féktelen kitörésének ebben az idejében súlyos támadásoknak volt kitéve Elek Pál is, a mai higgadtabb viszonyok között még ellenfeleinek is el kell ismerni, hogy közgazdasági életünknek kimagasló alakja volt, aki örök érdemeket szerzett magának az ipar- és kereskedelem, de különösen a magyar kivitel terén.

Elek Pál 1856-ban született. Iskolai tanulmányainak elvégzése után, alapos kereskedelmi képzettséggel Párisba költözött, ahol a Dreyfuss-cégnél nyert alkalmazást s itt rövid idő múlva vezető pozícióba jutott. A nyolcvanas évek végén visszajött Magyarországra, itt csakhamar összeköttetésbe került Baross Gábor kereskedelmi miniszterrel, aki felismerte a még fiatal ember kiváló kereskedelmi tehetségét. 1890-ben a kormány támogatásával 1,200,000 forint alaptőkével megalapította a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaságot, amely kezdetben különösen kivittel foglalkozott s nagyban fellendítette, a balkáni államokkal, Szerbiával, Bulgáriával, Romániával való exportunkat. A társaság 1903-ban öt millió koronára emelte alaptőkéjét s mint-hogy Elek Pál eredményes működése következtében forgalma folyton növekedett, 1905-ben két izben is történt alaptőkeemelés, először nyolc, majd tizenkét millió koronára. A mind-jobban virágzó vállalat 1906-ban átalakult a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársasággá s ettől kezdve nemcsak export üzletekkel, de a bankszakmába tartozó ügyletekkel is foglalkozott. Az átalakulásnál az alaptőkét husz millióra emelték, majd három év múlva huszonöt millióra, 1910-ben negyven millióra, 1911-ben pedig hatvan millióra emelték az alaptőkét, úgy, hogy ma már a részvénytársaság a körülbelül negyven millió koronát kitevő tartaléktőkével együtt száz millió korona tőke felett rendelkezik.

Ebben az eredményes működésben főrésze volt Elek Pálnak, aki a vállalat megalapításától kezdve nagy szakértelemmel és ügyességgel vezette a társaság ügyeit s az évek folyamán egész sereg fiókintézetet létesített, amelyek mind kitűnően prosperáltak. Ő volt ugyancsak a lelke a vállalatnak, ő neki sikerült megszerezni az állami sójövédék, az államvasutak gépgyárának a vezérigénységét, amelyek természetesen mind nagyban hozzájárultak a bank felvirágzásához.

Kiváló érdemeit az uralkodó is elismerte és 1900-ban nemesség adományozásával tüntette ki Elek Pált.

Nagy feltűnést keltett a magyar pénzügyben az a kinos összetűzés, amely 1911-ben történt közte és Vajda Imre, a bank helyettes vezérigazgatója között. Vajda egy 900,000 koronás tétel hováfordítása iránt érdeklődött nála,

s mivel felvilágosításait nem tartotta elegendőnek. Elek háta mögött is kutató az óriási összeg sorsa után. Éles szóváltás keletkezett közöttük, amikor Eleknek tudomására jutott ez, s a veszekedés egész a tetlegességig el fajult a két ideges ember között. Vajdát ezután végkielégítéssel elbocsájtották a pénzügyi intézet kötelékéből, de csakhamar elhagyta állását Elek is, a kinek egészségét nagyon megviselték az erős izgalmak. Elek Pál ügyében kivánságára Károlyi Imre gróf elnökletével becsületbíróság is foglalkozott, amelynek a döntése teljesen tisztázta Elek Pál korrektetését s kevéssel ezután ismét megválasztották őt a bank alelnökének. Az odíózus 900,000 korona ügye a Déry-Lukács pör idején vált ismét aktuálissá, Déry, — mint ismeretes — tanuként hivatkozott Elek Pálra, a kinek egészsége azonban ekkor már annyira megrendült, hogy orvosai tanácsára meg sem jelent az izgalmas pör főtárgyalásán, hanem a badeni szanatóriumba utazott, ahonnan írásban küldötte el vallomását. A bank ügyeibe befolyást ez időben már alig gyakorolt. Érelmeszesedés kínozta, amely egyre jobban elfajult, míg hosszú szenvedéseitől ma délután két óra ötven perckor megszabadította a halál.

Ez év elején tüdőgyulladást kapott, amelyből felgyógyulni külföldre utazott. A múlt héten haza készült külföldi pihenőjéről és gyógyulásából, azonban nem jutott el Budapestre. Utközben erős rosszullét tört ki a kiváló pénzemberen és arra kényszerítette, hogy utját megszakítva, a szanatóriumba szállíttassa magát. Betegségének ez az utolsó kitörése halálos volt. Elhunytát két leánya gyászolja.

Flottatüntetés

Mexikó ellen.

(A washingtoni kormány intézkedései. — Huerta megbüntetésére.)

Távirati tudósítás.

Washington, április 15.

A Champton Roadban álló atlanti flotta hajói parancsot kaptak, hogy Tampicóba induljanak. Utasították továbbá a Hancock nevű szállítóhajót, hogy 800 tengerészkezelővel Neworleansból Tampicóba menjen. A South Carolina nevű csatahajó, mely San-Domingóból utban volt az Egyesült-Államok felé, utközben dróttalan táviróval parancsot kapott, hogy szintén Tampicóba menjen. Ugyanoda rendelték a Boszton előtt veszteglő Nashville, San-Domingo és Tacoma ágyunaszádokat. A Pensacolanál veszteglő torpedó-flotilla ugyanoda megy.

A kabinet ma két óra hosszáig tartó tanácskozást folytatott a helyzetről. Bryan államtitkár lemondott mostanra tervezett tüdőútjáról. Hír szerint Wilson elnök nem szeretne erőszakot alkalmazni, legfeljebb végső esetben.

A hajók összegyűltével Badger ellentengernagynak mintegy husz nagy hadihajója lesz a mexikói vizeken. Hír szerint Algara mexikói ügyvivő szombaton felkereste Bryant és közölte vele Huerta boesánatkérését. Huerta kész volt Tampicó előtt a Delphin nevű amerikai ágyunaszádnak tisztelegni, de a tisztelegés mikéntjére nézve föltételei voltak.

Bryan kijelentette Algarának, hogy semmiféle föltételt nem fogad el. Huerta washingtoni barátai, felismerve a komoly jelleget, melyet az amerikai kormány a tampicói incidensnek tulajdonít, Huertához táviratot intéztek, a melyben meghátrálást tanácsolnak neki.

Mexikó, április 15. A fölkelők tegnap Tampicóból visszavonultak és a vasutat elpusztították maguk mögött.

Jaurez, április 15. Ide érkezett jelentés szerint Villa tábornok kilenc napi csata után a kormánycsapatokat San Pedro mellett, Torrentótól északra megverte. Mindkét részről a veszteségek összesen háromezer embert tesznek ki.

Párisból jelentik: Londoni jelentés szerint a Tampicóba küldött amerikai hajóraj utasítást kapott, hogy csapatokat szállítson partra ha Huerta elnök vonakodnék tisztelegni az amerikai lobogó előtt.

Berlinből jelentik: Tekintettel a tampicói kritikus helyzetre, a mexikói német alattvalók védelmére a Dresden hadihajó ma utnak indult Tampicó felé.

HIREK.

A megfojtott demimonde örökösei.

(Osztokodás Turcsányi Elza hagyatéka felett.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, április 15.

Bátor Gábor budai közjegyző irodájában ma délelőtt kilenc órakor gyűltek össze azok az örökösök, akik igényt tartanak az ismeretes budai gyilkosság áldozatának, Turcsányi Elzának a hagyatékára. A megölt demimonde barátja, Schmidt Miksa butorgyáros ügyvéddel képviseltette magát a hagyatéki tárgyaláson s ugyancsak ügyvéddel jelentek meg Turcsányi Istvánné, az áldozat édesanyja, valamint testvérei: Turcsányi Kálmán, Turcsányi Pál, Turcsányi János és Turcsányi Istvánné kiskorú gyermekei.

A közjegyző a tárgyalást megnyitva, megállapította a megjelentek örökösödési igényét és konstataulta, hogy az összes hagyaték 244,000 korona 32 fillér, amit mindössze Lehrer szabónak 2300 koronás számlakövetelése terhel.

A hagyatéki összeg négy nyolcada jut Turcsányi Elza édesanyjának, a többi örökösök egy-egy nyolcadot kapnak. Ennek megállapítása után az örökösök beleegyeztek abba, hogy Schmidt Miksa által igényelt és drága kéréssel ellátott kép, amelyet Löwy udvari festő festett s amely a butorgyárost gyermekkorában ábrázolja, kiadásuk a hagyatékából. Az örökösök ügyvédei ezután az osztály egyezségi tervet vitatták meg, amelyet holnap írásba foglalnak.

Királyság lesz Albánia?

— Vilmos fejedelem a seregei élén. —

Távirati tudósítás.

Bécs, április 15.

Az utóbbi napokban koricai mészárszakról és kegyetlenkedésekről érkező híreket általában abból az időből eredőnek tartják, amikor az epiróták Koricát rövid időre elfoglalták. A visszavert epiróták kegyetlenkedései csak most kerülnek nyilvánosságra Albánia hirszolgálatától távolos vidékeiről. Ha azonban ezek a hírek az epiróták újabb előrenyomulását jelentenék, akkor sem valószínű, hogy a bandáknak sikerülne újabb elfoglalni Koricát. A rend kétségtelenül csak akkor állhat teljesen helyre, ha Délalbániát teljesen kiűrik. Ez esetben az epiróták minden jelentősebb tevékenység lehetőségétől elzártnak.

Hogy a hatalmak mikor tudják Athénben Délalbánia kiűrését elrendeltetni: ma még bizonytalan. Az albán kormány azonban el van határozva arra, hogy akár békés uton, akár más eszközökkel rendet teremtsen Délalbániában és ebben az elhatározásában nem akadályozza meg az sem, hogy Szalonikiben az ottani metropolita vezetése alatt erős agitáció folyik az epiróták további felizgatása, fegyverrel, pénzzel és segítőcsapatokkal ellátása tekintetében.

Londonból jelentik: A lapok jelentése szerint Vilmos fejedelem az albán kormánnyal egyetértőleg proklamációt készít elő, a melylyel felveszi az Albánia királya címet. A proklamáció állítólag már a hét végén jelenik meg.

Durazzóból jelentik: A milícia főszerelése egyre tart. Vilmos fejedelem maga akar serege élére állni és fegyveres erővel elfoglalni azokat a területeket, melyeket a nagyhatalmak Albániának ítéltek és az ő gondoskodására bíztak. — Koricából jelentik, hogy irreguláris görög csapatok ma megtámadták az albán esendőroket és súlyos vereséget szenvedtek.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. További hőszűnyedéssel változékony, szeles és sok helyütt csapadékos idő várható. — Sürögnyprognózis: Hűvösebb, változékony, szeles, sok helyütt csapadék.

— A májusi előléptetések. Bécsből jelentik: A májusi katonai előléptetéseket a hadügyminiszter kidolgozta már és beterjesztette a kabinetirodába. Az előléptetéseket e hó 27-én fogják előterjeszteni.

— Roosewelt newyorki kormányzó-jelölt. Párisból jelentik: A Matin Newyorkból értesítést kapott, amely szerint Roosewelt hívei mozgalmat indítottak, hogy őt válasszák meg Newyork állam kormányzójává. A híradás szerint Roosewelt haladéktalanul visszatér délamerikai utjáról és pályázik az állásra. Ha fáradozását siker koronázná, úgy Wilson elnöknek le kellene mondania és kétségtelen, hogy újból Rooseweltet választanák meg az Egyesült Államok elnökévé.

— Vilmos császár Korfuban. Konstantinápolyból jelentik: Vilmos császár rendeletére Wangenheim báró német nagykövet a Loreley állomáshajón Korfuba utazott. Görög és török körökben az utazásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak, s azt hiszik, hogy a szigetek kérdésének megoldásával van összefüggésbe. Laffert őrnagy német katonai attasé is Korfuba utazott. Onnan Albániába megy, hogy részt vegyen az északi albán határ utolsó részének kijelölésében.

— Lueger ellenfele meghalt. Bécsből jelentik: A községi élet ismert alakja, Brunner Lucian, Luegernek egykori hatalmas ellenfele ma hatvannégy éves korában meghalt. Brunner, aki rendkívül gazdag ember volt, előtérben állott annak az érdekes politikai pörnek, amelyet az osztrák közigazgatási bíróság előtt tett folyamatba, mert a bécsi község tanács városi pénzekből akart katolikus templomot építeni.

— A király és a mészáros költő. Bécsből jelentik: Michel Antal, a „Metropol szálló” fiatal konyhai mészárosa hódoló verset írt a királyhoz, akinek el is küldte véres munkája szünőráiban született költeményét. Ófelsége kegyesen fogadta a mészáros költő rimes sorokba szedett alattvalói hódolatát és a nevezetes verset a családi hitbizományi könyvtárba helyeztette. Michel mesternek pedig egy aranyat küldetett tiszteletdíj. Bécsben most nincs boldogabb ember a költő mészárosnál, a kinek ez nem első irodalmi sikere. Már Zepelin grófhhoz is írt verset s tőle is köszönetet nyert.

— Az orosz cár Londonban. Londonból jelentik: A Standard értesülése szerint Miklós orosz cár augusztus elején az angol királyi pár látogatására Londonba érkezik.

— Halálozás. Özvegy Bárdy Istvánné született Kress Karolina, néhai Bárdy István aradi rendőrkapitány özvegye 63 éves korában elhunyt aradi lakásán. Temetése április 16-án délután négy órakor lesz. Halálát gyermekein kívül nagy rokonság gyászolja.

— Elmarad az olasz vasuti sztrájk. Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt táviratot kapott Rómából, amely szerint a kormány erélyes magatartása és a közvélemény hatása alatt a vasuti szindikátus a sztrájk ügyében békés hurokat penget már. A szindikátus Ancónából megbízottakat küld Rómába, hogy kezdjék meg az eddig perhorreskált békéltetési tárgyalásokat. A szindikátus egyben felszólítást intézett a vasutasokhoz, hogy szüntessék be a ma éjjel megindítandó sztrájkagitációt és várják be a tárgyalások eredményét. Ilyen körülmények között valószínű, hogy a ma éjszakára kilátásba helyezett titkos jel a sztrájk megkezdésére nem fog elhangzani. A kormány különben minden intézkedést megtett az esetleges sztrájkra is, és a tartalékosok behívása az egész vonalon megtörtént.

— Lapszerkesztő és polgármesterhelyettes. Kolozsvárról jelentik: A Pesti Hirlap szerkesztője, Légrády Imre nemrég fegyelmi feljelentést tett Kolozsvár helyettes polgármestere, Fekete Nagy Béla ellen amiatt, hogy a függetlenségi párt elnöke által kiadott levelet, mint a munkapárt elnöke által kibocsátott levelet közölte a Pesti Hirlapban, élénken elítélve a levélben foglalt pressziót és embervadászatot. A feljelentés következtében Haller Gusztáv gróf, Kolozsvár új polgármestere elrendelte Fekete Nagy Béla ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot. E határozat ellen a helyettes polgármester felebbezést adott be, amelyet ma tárgyalt a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya. Bethlen Ödön gróf főispán elnöklete alatt. A bizottság a polgármester határozatát feloldotta és Légrády feljelentését mint alaptalant elutasította.

— Tilos a házasságközvetítő! Temesvárról jelentik: Meixner Ottó, a 7. hadtest parancsnoka bizalmas rendeletet intézett a szegedi ezredekhez a katonatisztek nősülésére vonatkozóan. A hadtestparancsnok utalja az utóbbi időben leleplezett házasságközvetítők szédelgéseire és ebből kiindulva szigorúan megtiltja tisztjeinek, hogy házasságközvetítővel akár közvetve, akár közvetlenül érintkezésbe lépjenek. A rendelet megszegőinek szigorú büntetést, a tisztí kardbojt elvételét igéri a hadtestparancsnok.

— Városi kölcsön — pályázat útján. Debrecenből jelentik: A törvényhatóság három millió kölcsönt szándékszik felvenni a Debrecenben felállítandó Augustus szanatórium építésére és felhívta ezért a bankokat, hogy adjanak be kölcsönajánlatokat. A pénzintézetek most arról értesítették a várost, hogy a kölcsönszerzésnek ezt a módját nem tartják keresztülvihetőnek, mert minden banknak más és más pénzforrása van, amit nyílt tárgyaláson nem árulhat el, de különben sem szokásos, hogy egy város pályázat útján szerezzen kölcsönt. Ha kölcsön kell, úgy tárgyaljon a város egyenként a pénzintézetekkel, ez esetben szívesen rendelkezésére állnak és még nagyobb összeget is adnak, mint amennyit a város kér.

— Kombinált hadgyakorlat az Adrián. Fiuméből jelentik: Ma, szerdán a 79. számú Jellasich-ezred a fiumei honvédszázalójjal együtt kombinált hadgyakorlatot végez szárazon és tengeren. A katonák egy részét a Fiumében állomásozó Budapest csatahajó leviszi Cherso szigetre. Az érdekes gyakorlat megtekintésére kedden este nagy kísérettel érkezik Fiuméba R. Hemen zágrábi hadtestparancsnok. A gyakorlatot Luxardo Jenő közös ezredes és Guillaume Árpád honvédelezredes vezeti.

— Elhunyt kuriai bíró. *Budapestről* jelentik: A jogászvilágnak s a magyar igazságügynek gyászja van. Gottl. Agost kuriai tanácselnök ma reggel Budapesten meghalt. Régebbi idő óta betegeskedett, halálának közvetlen oka érzelmeszedés volt. Gottl. Agost 1843-ban született Pozsonyban. Jogi tanulmányainak elvégzése után igazságügyi szolgálatba lépett. 1890-ben kiegészítő kuriai bíró, 1891-ben a szegedi táblán tanácselnök, 1893-ban kuriai bíró, 1905-ben pedig kuriai tanácselnök lett. A kurián a felülvizsgálati tanácsot vezette. Tagja volt a megszállott tartományok igazságügyének rendezése érdekében kiküldött bizottságnak és az itt kifejtett működéséért legfelsőbb elismerésben részesült. Az ügyvédvizsgáló bizottság elnöke volt. Részt vett a polgári perrendtartás előkészítő munkálataiban és nagy eredményeket ért el a jogirodalom terén is. Temetése holnap délután lesz a farkasréti temető halottasházából.

— A nagyváradai üzletvezetőség főtisztviselői. Most került nyilvánosságra, hogy az újonnan alakított nagyváradai üzletvezetőség élére kik kerülnek. Mint hivatalosan jelentik, Kun Viktor lesz az üzletvezető, helyettese pedig egyben a forgalmi és kereskedelmi osztály főnöke Singlári Gyula nagyváradai forgalmi főnök lesz. Az általános és jogi osztály vezetője Mészáros Zoltán Máv. titkár Pécsről, a pályafentartási osztály vezetője Grósz József felügyelő Kolozsvárról, a vontatási osztály főnöke Baer Ernő főmérnök Budapestről, a számosztály főnöke pedig Simon József főellenőr lesz. — A főtisztviselők között tehát nincsen aradi.

— Szanatóriumban kifosztott halottak. *Newyorkból* jelentik: Nagypénteken letartóztattak egy ismert newyorki milliós nőorvost, Meredith dr.-t. Meredith doktornak Newyorkban és Pittsburgban egy-egy nagy szanatóriuma volt előkelő hölgyek részére. Régebb óta gyanúsították az orvost, hogy ezekben a szanatóriumokban tiltott és veszedelmes operációkat végez. Azzal is megvádolták, hogy azokat a nőket, akik belehalnak az operációba, kifosztja és holttestüket elteszi láb alól. Egy befalazott titkos helyiségben két nagy olvasztó-üstöt találtak, amelyben az orvos az elrabolt értéktárgyakat beolvasztotta. A büntényét úgy fedezték föl, hogy követték Miss Dorothy Arnold, egy milliós felesége és Allison kisasszony nyomát, akik mind a ketten Meredith dr. szanatóriumába mentek és azóta eltűntek. Allison kisasszonyon mintegy százezer korona értékű ékszer volt.

— Ta-tao. Ha a párisi tánomesterek kongresszusának hinni lehet: ez a furcsa név nemsokára ép oly ismeretes lesz, mint például a tangó. A ta-tao ugyanis új tánc, még pedig kínai tánc, amelyet a párisi kongresszuson a tánomesterek egyhangulag a jövő táncának fogadtak el és kiáltottak ki. A kongresszuson valamennyi tánc kedvelő nemzet képviselve volt és mint a párisi táviratok jelentik: a kitűnő tánc és illemtáncok hosszasan vitatkoztak azon, hogy a tangót (most miután már úgy se táncolja senki) befogadják-e a tánomesterileg és táncakadémiailag szentesített táncok közé. Végül is abban állapodtak meg, hogy a tangó egyik párisi változata méltó a tanításra. A híres furlana is a táncakadémikusok ítélete alá került, de mint említettük, a kongresszus nem a furlanában, hanem a ta-taóban látja a tangó utódját. A ta-tao hat figurából áll. Az első három az enyhe szélről fodorzott tenger hullámainak mozgását ecseteli, a második három pedig a hullámok lecsendesülését festi — kéz és lábmozdulatokkal. Ez a — hogy is mondjuk csak: — tengeri-betegség-tánc a leírás szerint legalább is olyan szép lehet, mint a tangó.

— A Berlini Victoria Biztosító R. T. aradi vezérigazgatója Hammerschlag Gézárt a vezérigazgatóvá nevezték ki.

— Nem száll le a román kamatláb. *Bukarestből* jelentik: A Nemzeti Bank igazgatósága elhatározta, hogy a hat százalékos kamatlábat nem szállítja le, mert a leszállítást jelenleg még nem látja időszerűnek. A határozat gazdasági körökben kinos feltűnést keltett.

— A repülő ezred. *Bécsből* jelentik: A hadvezetőség 1914. őszén a fölemelt ujonclétszám alapján repülő-ezredet fog létesíteni, amelynek századait hadtestenkint elosztják az egyes repülőterek között. A hadvezetőség már föl is szólított sok fiatal törzstisztet és idősebb kapitányt, a kik az információs kurzust már elvégezték, hogy jelentkezzenek csoportparancsnokoknak.

— Hamis pénz a piacon. *Bajáról* jelentik: Tegnapelőtti négy szeremlei menyecske bevásárlásokat tett a bajai piacon. Az asszonyok öt koronásokkal fizettek s a kofáknak feltűnt a pénzdarábok tompa fénye. Felvitték a rendőrségre az öt koronásokat, ahol megállapították, hogy hamisak. A négy szeremlei asszonyt letartóztatták s a rendőrség most kutatja, honnan szereztek a hamis pénzeket.

— Huszonhatezer sztrájkoló dohánymunkás. *Szalónikiból* jelentik: Itt és a környéken összesen huszonhatezer dohánymunkás sztrájkol. A sztrájkolók béremelését és a munkaidő leszállítását kívánják, továbbá azt, hogy csak szervezett munkásokat alkalmazzanak és a szindikátus delegátusainak joga legyen a műhelyeket megvizsgálni. A munkaadók csak az első két pontot akarják elfogadni. A tárgyalás egyelőre tovább folyik, de kevés sikerrel kecsegtet. A sztrájkolók által előidézett kisebb incidensek kivételével teljes rend van.

— Toll Jancsi zenekarával átutazóban Aradon ma estétől vasárnap estig a Központi kávéházban muzsikál. 2577

— Női gummiköpenyek legjobb angol gyártmány, ára már 25 koronától kezdve rendkívül nagy választékban Radó Gyula áruházában. 2057

— Aki hozzátartozóit kellemes meglepetésben óhajtja részesíteni, az sziveskedjen Freimann Testvérek Weitzer János-utca 9. sz. a levő műképkereskedését felkeresni, ahol szép választék van Madonna-képekben, rézmetszetek, olajfestmények és akvarellekben. Feltűnő olcsó árak. 2066

— Antik butorok, régi porcellánok, biedermeier poharak és más, ezen korból származó tárgyak eladtnak Braun Miksa cégnél Arad Boros Béni-tér 2. Hétköznapokon 5-től 7-ig.

— Urak ruháikat olcsón és divatosan csak a posztó gyári raktárban szerezzék be Leichner és Fleischer Arad, Szabadság-tér 17. 2395

— A legújabb tavaszi cipő újdonságok megérkeztek és a legmérsékeltebb áron kaphatók Weinberger János cégnél Aradon, Andrassy-tér 20. Telefon 812. 2271

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszer-tárában Arad, Boros Béni-tér. 14

— Footballok, footballcipők, tenniszverők, nagyválasztékban és legolcsóbban Hegedűs Gyula cégnél Arad, Andrassy-tér 16. Telefon 506. 1321

— Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischer-nél legfinomabb, legmodernebb és legegységesebb gyermekkosci 20°/o-al olcsóbbak lettek.

VÁROS ÉS MEGYE

A Weitzer-alapítvány pályázói. A múlt évben először osztották ki a Weitzer-alap különböző ipari célokra rendelt kamatait a pályázók között, akik számszerint hatvanegynéhányan voltak. Ezidén kerül másodszer kiosztásra a Weitzer-alap kamata, amelyből hat különböző ösztöndíjat osztanak ki. Az ösztöndíjakra ezidén a ma délben lejárt pályázati határidőig

száznolcvanegyen pályáztak. A beérkezett pályázatokat, amelyekhez még újabbak is csatlakozhatnak, első sorban Jegessy Károly tiszti főügyésznek adják ki véleménymondásra.

TARKASÁGOK.

(Ujrázás.) Jótékonycélú előadáson történt. A közönség szünet alatt feltűnően tapsolt.

— Mi az, hogy épen most tapsol a közönség, amikor senkisémet énekel? — kérdezte valaki.

— Mert a szünet megismétlését kívánja...

(Aki a temetésnek örül.) Két ur beszélget a kávéházban. Bajos volna megállapítani, hogy mi mindent meg nem vitattak már, amidőn az egyik így szól a másikhoz, megpillantva egy arra haladó temetési menetet.

— Látja, én sokkal szivesebben nézek egy temetést, mint egy esküvőt.

— Meg van maga bolondulva? — Ugyan miért?

— Mert a temetésnél egyet kell siratni, az esküvőnél kettőt.

SPORT.

+ Az Aradi verseny-egylet április hó 19-én d. e. 11 órakor Aradon, az Arad-osanádi gazdasági takarékpénztár igazgatósági tanácstermében tartja huszadik közgyűlését, amelynek napirendje a következő: 1. Titkár jelentése az egylet 1913. évi működéséről. 2. Az 1913. évi számadások bemutatása és azok felülvizsgálatára kiküldött számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Az 1914. évi költségvetés megszavazása. 4. folyó ügyek.

+ Bajnoki mérkőzés. Vasárnap az Aradi Munkás Testező Egyesület football csapata mérkőzik az Aradi Torna Egylet csapatával. A mérkőzés a legnagyobb figyelmet érdemli, mert két kitűnő ellenfél fog egymással szembe kerülni. Az ATE háta mögött a győzelmek egész sora áll, viszont az AMTE pedig most van jó formában. A bajnoki mérkőzést az AMTE rendezti az AAK. Török Gábor-utcai sporttelepén. Bíró Steinhábel Zoltán (Kinizsi) lesz.

VIDÉK.

Ünnepelt községi főjegyző. Husvét másodnapján szép ünnepségekben részesítette Hunyadvármegye jegyzői kara Varjassy Istvánt, Petrozsény nagyközség főjegyzőjét, Varjassy Lajos aradi polgármester testvérbátyját abból az alkalmából, hogy a főjegyző most töltötte be közigazgatási szolgálatban eltöltött 41-ik évét és hogy 25 évvel ezelőtt választották meg Petrozsény főjegyzőjének. A most 65 éves Varjassy István Aradon született és sok esztendő telt el Aradvármegye különböző községeiben mint segédjegyző és szolgabírói tisztviselő. Miután Stammer Sándor volt csongrád megyei alispán leányát feleségül vette, Csongrád megyébe került és élénk szerepet kapott a vármegye közigazgatási életében. Sima Ferenc volt országgyűlési képviselővel, a híres néprimbánál izgalmas harcokat vívott meg, amelyekből Varjassy került ki győztesen. 25 évvel ezelőtt Petrozsényba került, azóta ennek az exponált nemzetiségi községnek felvirágoztatása érdekében szép tevékenységet fejtett ki s választás útján tagja lett Hunyadvármegye törvényhatósági bizottságának is. A tegnapi ünnepségen nemcsak a jegyzői kar fejezte ki iránta érzett kollégialis rokonszenvét, hanem a szomszédos községek vezetői is biztosították őszinte ragaszkodásukról. Néhány nappal ezelőtt Petrozsény község előjárósága és tisztviselői kara is rendkívül melegen ünnepelte a jubileumi főjegyzőt és biztosították az egész lakosság őszinte szeretetéről.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Társultati tudósítás.

Budapest, április 15.

Készárú.

Amerika egy féllel olcsóbb. Kínálat, vételkedv mére kel: 10 ezer mm. változatlan.

Határidő.

Dél 2 órai
sárlat aszini

Busa 1914. áprilisra	12.53—12.54	12.54—12.55
Busa 1914. májusra	12.38—12.39	12.42—12.43
Busa 1914. októberre	11.36—11.37	11.38—11.39
Bosa 1914. áprilisra	10.87—10.88	10.38—10.39
Bosa 1914. októberre	8.70—8.71	8.67—8.68
Tengeri 1914. májusra	6.85—6.86	6.88—6.89
Zab 1914. áprilisra	7.78—7.79	7.79—7.80
Zab 1914. októberre	7.77—7.78	7.79—7.80

az árak 50 kilóként számítva

Feladó szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1914. évi április 16-án:

C) Bérlet. C) Bérlet.

W. Krammer Teréz vendégfelleptével:

A bőregér

Operette 3 felvonásban. Meilhac és Halévy „Reveillon” című bohózata után írják: Haffner és Genée Richard. Fordította: Vezéry Odón. Zenéjét szerző: Strauss János.

SZEMÉLYEK:

Eisenstein	Barics Gy.	Alfréd	Ocskay M.
Rosalinda	Krammer T.	Falke, jegyző	Herold Ede.
Frank	Polgár S.	Adél	Dikóssy Nael.
Orlovsky	Hampel Ilona	Frosch	Győző A.

Közdete este 7/8 órákor.

NYILTÉR

A betegséget

gyakran követi egy időszak, melyben a lábadozó levértnek éri magát és a legcsekélyebb megerőltetés is kifárasztja. Ez az állapot úgy gyermekeknél mint felnőtteknél különös figyelmet igényel, nehogy visszaesés a felgyógyulás reményét tönkre tegye. A célszerű táplálkozás mellett becses szolgálatot tesz a lábadozóknak a könnyen emészthető Scott-féle csukamájolaj-e első, többek között kitűnő étvágyat is kölcsönöz neki. A

Scott-féle emulsió

által tartalmazott finom Lofoten gőzhalolaj, mint egy szer sem, emeli az ételérőt, megszünteti a bágyadság érzését és új vért képez, szíval megacélozza a testet és életörömhöz juttatja.

A Scott-féle emulsió nyáron épen úgy hat, mint a hidegebb évszakokban, csak hogy Scott-féle emulsióknak kell lenni és nem utánaznak.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hívatosva 50 fillér értékű bélyegyet küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére Wien VII., egy gyönyörű újjan próbaidagot küldünk.

Gépügynököt

keresek fix és jutalék mellett, ki Csanád megyében jól be van vezetve. Ajánlatokat a kiadóhivataltalba „Biztos jövő” jelige alatt.

Ljubeck János és Fia
1065 m. kir. szab. érkoporsó-gyára és temetés-vezető
Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 282

Bárdy István és Etelka férjezett Háhn Jakabné gyermekei, Tormássy Jánosné, Kress Emil és Eleonora testvérei, Tormássy János sógora, Bárdy Istvánné szül. Unger Vilma menyje, Háhn Jakab veje, Szabó Margit és ifj. Bárdy István unokái és számos rokon nevében — fájdalommal megtört szívvel tudatjuk

özv. Bárdy Istvánné
szül. Kress Carolina,
néhai Bárdy István, Arad szab. kir. város rendőrkapitánya özvegyének,

f. hó 15-én reggel 5 órákor, hosszas betegség után, életének 68-ik évében történt jobblétre szenderültét.
Meggboldogult drága halottunk hült teteme f. hó 16-án d. u. 4 órákor fog a felső temető halottasház csarnokából a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni.
Az engesztelő gyászmise áldozat folyó hó 17-én d. e. 8 órákor fog a róm. kath. templomban az egek Urának bemutatatni.
A mindenható Isten legyen hozzá irgalmas!
Arad, 1914. április hó 15-én.

„Gyerünk csak...!”
2580

Röviden mondva!

A „Valódi” : Franck : kávépótlék a „kávédaráló”-val a legjobb. — A jó zamatja, színe és az ízletessége minden háziasszonynak állandó megelégedést és megtakarítást biztosít.

Nyomtatványok
csinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában.

Gulliver
A prima kaucsuk cipősarok
kaucsuk sarkok királyja

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek télen fokozottab erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszert késznel legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő-szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszer-tárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos; miért is az összes orvosok beteg-ágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötőá-
seknél (sebekre és daganatokra), kéz és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra, stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipere szappan 1% lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknel is; szépíti, megpuhítja és illatosá teszi a bőrt. Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fodormenta Lysoform

erősen antiszeptikus hatású szájjviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 korona 60 fillér.

As összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszer-tárban, drogériában. Kivá-natra bárkinek ingyen és bérmentve meg-küldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes beküldése esetén 3 üveg Lysoformot, 2 drb. szappant és 1 üveg szájjvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

FOG- lőmések, aranyból, platina, arany és ezüst, amaigamból és a fog színevel azonos porcellánból. ::

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szájpádás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. ::

FOG- kövek eltávolítása, fogszéreltése és hibás fogsorok átalkítása, valamint javítása. ::

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönbön Amerikában a leghírnevesebb fogspeciálistáknál tanácsot kaptam, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műsereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. TELEFON: 10-11. SZÁM. 1025

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Ha valóban jó és olcsó cipőt akar venni, úgy forduljon teljes bizalommal

Weisz Márton

uri és női cipő-üzletéhez
Arad, Deák Ferenc-utca 6. sz.,

hol minden nagyságu és kivitelű legizlésebb, saját készítményű cipők megtehető olcsó árban kaphatók. Megrendeléseket leggyorsabban elkészítik. 1907

Olcsóbb, mint a hatósági mézárúék.

Értesít m a nagyérdemű közönséget, hogy **Furray-utcai** mézárú- és hentes-üzletben csakis elsőrendű hizott marhaborjú és sertéshusokat az a anti — sokkal olcsóbb árakon, mint a város — árusítók s így nincsen szüksége a nagyérdemű közönségnek a hatósági mézárúékat felkeresni, ahol lesoványodott marhák lesznek kimérve. 2475

Arjegyék:

- 1 kg. hizott marhahús szegy ... 1 K. 20
- 1 » marhahús hátulja levesnek 1 » 28
- 1 » rostélyos, fősár, fehérpese nyé ... 1 » 52
- 1 kg. vesepecsenye ... 2 » —

Sertéshus:

- 1 kg. comb, tarja ... 1 K. 76
- 1 » oldalas ... 1 » 60
- 1 » karaj ... 1 » 84
- 1 » zsír ... 1 » 52
- 1 » szalonna ... 1 » 40

Fiatall borjú:

- 1 kg. eleje ... 1 K. 60
- 1 » lapoczká ... 2 » —
- 1 » comb ... 2 » —

Szíves pártfogást kér:

Farkas György
mészáros és hentes Furray-utca.

**Figyelem a címre!
Nem öszetévesztetni!!**

Ha **kerékpárt** vagy jó **varrógépet** akar venni látogasson meg, ahol könnyen meggyőződhet, hogy náam csak a **legjobb gyártmányú gépek** kaphatók feltűnő olcsó árakon, esetleg kedvező részle-fizetés mellett is. **Javítások** legszakszerűbben, jótányosan elkészítetnek. — Mérlegjavításokat állami hitelesítéssel vállalom. **Sírcsokot** olcsón készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond
lakatos, műszerész és mérlegkészítő

Arad, Boros Beni-tér 2. sz.
Telefon 370. 1923

1914. V. 481/1. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró-ság a fenti számú végzése által **Lozonczy Lajos és Társa** aradi cég végrehajtató javára 25 kor. tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felü foglalt és 782 koronára becsült butorok és más egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladnak.

Ezen árverés **Karpelesz Zsigmond** 140 kor., óbesenyői bank 300 kor., **Varga N. András** 182 kor. 50 fillér, az **Unió** gyermek-biztosító intézet 311 kor. 27 fillér, **Dr. Fischer Jenő** 300 kor., **Molnár Lajos és neje** 182 kor. 60 fillér és **Schwartz Adolf és Társa** cég 112 kor. követelése és jár. erejéig is elrendeltetik.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Aradon, **Kossuth-utca 46. szám** alatt leendő eszközölésére 1914. évi április hó 17. napjának délután 3 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékosok ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881.

évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1914. március hó 30. napján.

Györffy Arnold
bíró. végrehajtó.

2585

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári rak-tara, valamint valódi

lignum sanctum-tekegolyók és bábuk

legjutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű- és játéktáru üzletében 1861

Arad, Szabadság-tér 21.

Tölgy kerítés-oszlop eladása.

A csálai m. kir. erdőgondnok-ság az óbudrogi kövesett út mellett Arad belvárosától 6-6 km. távolságra fekvő **Vöröskereszt** nevű farakodón készletezett különböző méretű faragott tölgy kerítés oszlop kerül darabszám szerint bárca útján eladásra.

Venni szándékosok forduljanak az alulírott erdőgondnokság (Arad, e hó 30-ig **Zrinyi-utca 6. szám**, azontul **Vécsey-u'ca 11/a. szám** alatt) hol a kerítés oszlopok mé-retei és azoknak ára is megtudható, valamint a bárca is meg-váltható.

Arad, 1914. április hó 14.

2576

Csálai m. kir. erdőgondnokság.

Állandó feltűnést keltenek

Hungária cipők

mert formájuk divatos, kiállításuk

elsőrangu és finom.

Mindennemű férfi, gyer-mek és női cipőkben legnagyobb vála-zték.

Hungária

(ezelőtt Moskovits)

cipőgyár r. t. fiókja
Arad, Szabadság-tér 18.

Telefon 2-28.

Kerje illusztrált árjegyzékünket

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás

ellen meghízható és leg-jobb hatásu szer a

Tussinal-cukor

Ára 70 fillér.

Tussinal-tea

Ára 70 fillér.

Ha tyúkszeme van és gyöttri nagy kín,

A legjobb gyógyszer az **Anagallin.**

Ára utasítással 70 fillér.

A mértéktelen do-hányzás-szenvedély legbiztosabb, legegészsé-gesebb és legkellemesebb el-lenszere a

Menthol-cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosz-szu időre elég: **1 korona.**

Egészséges és izmos lesz, Ha „Doré-sósorszesz“-t vesz,

Mert csak egyedül jót tesz A valódi „Doré Sósorszesz“

Egy eredeti üveg ára 1 kor. 10. f. és 2 kor. 20 f. Próbaüveg 44 f.

Fenti szerek kaphatók az egyedül készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 23. SZ.
(A megyeházzal szemben.)

Építészeti iroda áthelyezés.

Igei tisztelt megbízómat és az építendő kö-zönséget értesít em, hogy

építészeti irodámat lakásommal együtt május hó 1-ére

Deák Ferenc-utca 7. sz.

alá helyezem át. — Elvállalom minden kivitelű építkezéseket legmodernebben, átalakításokat és javításokat ugy h-lyben, mint vidéken költségtetés szerint legolcsóbb versenyárakban. 2254

Szíves megkereséseket kérek kintánó sz-telettel

Oppenheimer Mó.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Vénus kézfinomító

a legjobb, mely a kezét három nap alatt bársony simává és fehérré varázsolja, 1 üveg 70 fillér. Kapható a Központi Drogeriában. 2201

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek

május 1-ét belépésre fiatal fűszerkereskedő segédet. Sáfrán Emil Gyorok 2579

Kell és Krausz

cégnél egy ügyes, fiatal segéd felvétetik. 2588

ALKALMAZÁST KERES.

Perfekt

gépirónő, ügyvédi irodába alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 2582

Házi kisasszonynak

ajánkozik jobb családból való leány, ki főz és a háztartás minden teendőiben járatos, magányos urhoz vagy urnőhöz. Levelet „Házi kisasszony” jelige alatt a kiadóba kérések a lapban jelezve. 2557

Egyedül álló nő

magányos urhoz gazdasszonynak ajánkozik. Cím Szimó Mariska Angyal-u. 26. 2568

ELLÁTÁS.

Uri gyermeket

fiu, vagy leánykát jó gondozásba, vagy örökbe fogadna megfelelő végkielégítési díj mellett egy helybeli jobb kereskedő család. Cím a kiadóhivatalban. 1911

INGATLAN.

Rákóczi-u. 14. sz. ház

941 m² telekkel eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 2589

Eladó ház

a város háza közelében. Bővebbet a tulajdonosnál, Wesselényi-utca 45. sz. 2227

Máriaradnán

217. számú 11 szobából álló ház haláleset miatt eladó. 2474

60 hold legelő

aradi határban kuttal és akollal bérbeadó. Cím a kiadóban. 2517

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk

és 1-ső oszt. „Lygnum-sanktum”

teke-golyók

nagy választékban kaphatók

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek. 1547

LAKÁST KERESNEK.

Kapuközi

külön bejárattal butorozott szobát keresek Ajánlatokat „Állandó lakó” jeligére a kiadóba kérem. 2581

KIADÓ LAKÁS.

2 szoba, előszoba

modern utcai lakás esetleg egy 4 szoba-, előszoba-, fürdőszoba-stb.-ből álló még szebb lakás Dezső-utca 4/c szám alatt azonnal kiadó. 2587

Magyar-utca 28. szám

földszinten egy 5 szobás lakás fürdőszoba, villanyvilágítással május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél. 2120

Erzsébet királyné-körut 25. sz.

alatt (törvényszékkel szemben) egy emeleti modern erkélyes 8 szobás lakás május 1-re kiadó. 2181

3-4 és 5 szobás lakások

minden hozzátartozó kényelmes mellékhelyiséggel, május 1-re kiadó. Hasszinger-utca 5. 5766

Két szobás

utcai garzon lakás irodának is igen alkalmas, azonnalra kiadó. Deák Ferenc-utca 89. sz. alatt. 1077

Kiadó lakás.

Legmodernebb berendezéssel egy 5 szobás lakás, mely áll 3 utcai és 2 udvari szobából és a szükséges mellékhelyiségekből május hó 1-re kiadó. Ertekezhetni Petőfi-utca 10. sz. alatt a házfelügyelőnél. 2005

2 utcai szoba

butorozva fürdőszobával garzon lakásnak kiadó Batthyány u. 32a. Telefon 589. 2487

ÜZLETEK.

Nagyon jóforgalmu

sarkon lévő vendéglőhelyiség és fűszerüzlet házzal együtt, más vállalat miatt eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 2526

Jóforgalmu

korcama és üzlethelyiség külön teremmel együtt, kiadó. Cím a kiadóban. 1501

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Buxus eladó.

14 db gömbölkés nagy buxus, parkirosásra alkalmas, eladó. Cím a kiadóban. 2590

Gummi különlegességek (Aha)

6 db, egy eredeti dobozban 2 korona. Kapható a Központi Drogeriában. 2201

Rósa burgonya

egészséges, friss evő és vetni való, díjmentes házhoz szállítással kapható: Rubinstein Mór butorszállítónál Arad. Telefon 188 2569

Veszek uraktól levetett

férfiruhát a legmagasabb árban, valamint használt butort. Szíves megkeresésre házhoz megyek. B. eier Ignáts, ruhakereskedő Szent Pál-u. 12. 2388

Legjobb lugmentes

arc- és kézműs a Hygea szappan 40 fillér, Lanolin szappan 50 fill. Mindkét szappan tiszta növényi zsíradékokból készül, lugmentes, a legfínnyásabb arcú hölgyek és gyermek-k, csecsemők mosására legalkalmasabb. Legtartósabb, legfinomabb és leghatásosabb fürdőszappan az Angol fürdőszappan, óriási darab 70 fillér. Dr. Földes és Hehs Arad. Földes gyógyszer-tára Batthyány u. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Mindenki olyan öreg,

aminőnek látszik, aki nem akar megöregedni, használja a Földes-féle Hair regeneratort, ezen készítménytől minden ősz haj visszanyeri eredeti színét. Negy üveg ára 2 korona. Földes gyógyszer-tára, Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 1224

Hajbetegségek

ugy keletkeznek, hogy elmulasztja a hajnak a fejbőrnek gondozását, ezt meggátolhatja a kitűnőnek bizonyult Dr. George Robert American Hair Petroljával. Kapható a Központi Drogeriában. 2201

Épületbádogos

és vízvezetési munkákat, ugyszintén tetőfestést és javításokat legszakszerűbben és legolcsóbban elvállalok vidékre is. Sztojka Kálmán Arad, Weltzer János- és Batthyány-utca sark. 1281

Csak urakat

érdekelhet hogy, megszűnt a fertőzés veszélye, mióta a Philantrop forgalomba került. Ára 1 korona 80 fillér. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszer-tára a Szent-Istvánhoz Arad, Batthyány-utca. Összes készítményeink G. Földes Kelemen gyógyszer-tárában is kaphatók. 5189

India fogóseppok

legmunkasabb fogájtást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Guteri Földes Kelemen gyógyszer-tára és vegyészeti laboratóriuma Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 1224

Alulirt helyen kiadó

2 szobás udvari szép lakás, a konyhában vízvezetékekkel

május hó 1-ére vagy azonnalra. 2583

A vasút közelében eladó

égetett t/gla, malternek való homok és egy homok bánya

Flórián-u. 6 B. sz. 3-ik ajtó. 2586

Takszameteres

Bér-autok

Telefonszám

816

2201

Szoigálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig. Garage: Deák Ferenc-utca 8 sz.

Az ingatlan forgalmi és Parcelázóbank r. t. Arad, Petőfi-utca 1. szám. (Telefon 861.) áruba bocsátja az Arad város határában lévő

homok dülő

I. sz. (volt Ludvig-féle) 105 kis holdas ingatlanát igen előnyös fizetési feltételekkel. A tanya 32 kis hold földdel egy tagban, a többi 5 kis holdas parcellákban IV-1148

adatik el!

Mindenki azt mondja már; hogy

szeplők, májfoltok

és minden arcféltátlanságok eltüntetésére legjobb az eredeti

Kárpáti-féle

Benzoe tejszappan ára 1 korona. Benzoe tejszappan ára 70 fillér.

Főraktár:

4575

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertára ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

Földbirtok

Temesvár-megyében 812 katasztrális hold urí lakással és sok gazdasági épületekkel, betegség folytán kedvező, átvehető bankterherrel olcsón 2584

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

GYENGE FERENC ARAD.

Városi és megyei telefon sz. 624.

Előkelő életbiztosító intézet

fix fizetéssel és jutalékkal prakszissal bíró

üzletszerzőt keres.

Ajánlatok a kiadóhivatalhoz „Állandó foglalkozás” jelige alatt intézendők. 2586

Kávé és tea áruház

**Kávé-
királyhoz**
Arad, Forray-utca

**A legmodernebb villany-
üzemű kávépörkölő.**

A vevőközönség igényeit szem előtt tartva, úgy rendezkedünk be, hogy a vevő által kiválasztott bármely nyerskávét, a legkisebb mennyiségben is, 10 perc alatt kivánságára megpörköljük.

Kávé-különlegességek:

Az itt felsorolt hat faj kávénál jobbak a világtermésben már nincsenek.

Minden illat és erő, mely a kávévet oly kedvelté tette, a fajokban kifejezésre jut. Akik kedvelői a valóban jó kávéknak, azoknak különösen figyelmükbe ajánlom ezen kávékat, mint a tetező legjobbakat:

Padang-kávé, keletindiai termék. Széles, lapos kávé, nemes színű, gyönyörűen pörkölődik. Rendkívül illatos és finom. 1 kiló K 4:40.

Coorg kávé, indiai termék. Erős, kitűnő minőség, különösen Angliában és nálunk kedvelik. Hazánkban „Kuba” néven kerül forgalomba. 1 kiló K 4:—.

Arab Mokka. Arábiai termék. Apró, igénytelen kinézésű kávé. Minősége különösen feketekávé keverékekhez nélkülözhetetlen. Óvatosan pörkölendő. 1 kiló K 4:20.

Arany-Jáva. Likaos. Enyhe, kitűnő illatú és zamatu. A legfinomabb a sárga kávék között. 1 kiló K 4:20.

Molió-Ardjó. Hátsó-Indiában terem. E kávé nevét az ültetvényről kapta, kiváltsága világhírű, kitűnően pörkölődik és a kávé minden jeles tulajdonságait egyesíti magában. 1 kiló K 4:—.

Ceylon-kávé, súlyos, acélos szemű, rendkívül erős, pompásan pörkölődik. 1 kiló K 3:80. 2315

Raktáron számtalan olcsó kávéfajok is!!

**Leltározás alatt tulhalmozott raktár folytán
legjobb és legszebb ernyő és francia fűzők**

NASSAN R.

ernyő- és fűző-különlegességi üzletében
Arad, Szabadság-tér 19. alatt,

már 1 K. 90 fillértől kezdve árusítanak el, ahol javítások és áthuzások is a leggyorsabban és legutányosabban, szak-szerűen eszközöltetnek. 2041

Megérkeztek

a legújabb női model, tagai, lószőr és szalmakalapok. Elvállalok speciális női kalap átvarrásokat és festéseket minden divatszínben a legújabb model után és Panama kalapok vegyi tisztítását is.

Férfi kemény-, puha- és gyermek kalapok nagy választékban, olcsóbbak, mint bárhol.

Első aradi villanyerőre berendezett Posztó és Szalmakalap gyártás nagyban és kicsinyben.

Bittenbinder Konrad 1401
Arad, Deák Ferenc-utca. 42

**A szépségápolás titka a használandó
szépitő szerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt**

**Rozsnyay Serail arckenőcse
Rozsnyay Serail krémje.**

Minckeltő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégey kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégey krém 1 korona

Szines arcporok!!!

Próbadoboz 50 fillért Kék, zöld, lila, testszín, sárga, barna. Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatásu.

Kapható: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

PALMA az elasztikus cipősarok
figyelje meg TARTÓSSÁGÁT 9261

Hölgyek szives figyelmébe!
Értesitem, hogy legújabb tavaszi és átmeneti női kalap ujdonságaim

Igen szép választékban megérkeztek: Üzletelvem olcsó és előszékeny kiszolgálás. 1177
Szives látogatást kérek
Poltz Mária
Kadobó K. utca
női kalap divatterme
ARAD, Színház-épület.

Dearling for Gentlemen
világhírű

Szivarkahüvely
sterilizált antinikotin vattával.
Minden dobozban 120 darab.
Ujdonság!
Kapható:
ARADON
a különlegességi dohány-tűszedőben.

Kalmár József
villanyszerelő
Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 243.

Ajánlja
költözködők figyelmébe
villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 461
Raktáron tart:
Villanyos csillárokat, villanyos fűsodényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfgram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 462

Alapított 1845.

Telefon 457. szám.

Neumann M.

uri szabó, cs. és kir. udvari kamarai szállító,

9471

férfi-, fiu- és leánykaruha-telepe ARAD.

Elismert legjobb minőségű áruk kifogástalan kivitelben.
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre. Raktárak az ország minden nagyobb városában. A tavaszi nagy képes árjegyzék megjelent. Kivánatra ingyen és bérmentve.

Borbély- és fodrász-üzlet átvétel!

Tudatom a nagybecstült közönséggel, hogy
Weltzer-János-utca 2. szám
(Miaorita palotában) a főposta mellett lévő

borbély- és fodrász-üzletet

Dennelutti Ferenc urtól átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően hygienikus kiszolgálással, a legnagyobb gondtal rendeztem be. A boretvákozás, ugyszinten minden e szakmába vágó fodrászmunka üzletemben a legpontosabb és lelkiismeretesebb kiszolgálást nyer. Bátor vagyok még megjegyezni, hogy a Neuman-palotában lévő elsőrendű borbély- és fodrász-üzletben 10. évig működtem, úgy a t. község, mint főnököm teljes megalégedésére. 2142

Kiváló tisztelettel

Szeiller József,

borbély- és fodrász

Weitzer János-utca 2. sz. (Miaorita-palota) a főposta mellett

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

==== ARAD. ====

KOSZTÜM UJDONSÁGOK

cottelen, pepita és más divatszövetekből
legjobb szabás már 35 koronától kezdve.

Legujabb divatu női felöltők

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermek felöltők,

Leányka ruhák,
Bluzok,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

1008

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.